

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh zákona úrad predkladá z vlastnej iniciatívy vzhľadom na potrebu vykonania legislatívnych úprav určitých okruhov, ktoré vyplynuli z uplatňovania zákona v praxi a taktiež s vylepšením niektorých zákonných inštitútov s pozitívnym dopadom na účastníkov konania - podnikateľov.

Navrhované zmeny sa týkajú oblasti posudzovania koncentrácií, ktoré majú za cieľ priniesť ešte väčšie zefektívnenie a zrýchlenie správneho konania v prospech strán koncentrácie, podnikateľov. Ide najmä o zmenu začatia plynutia lehoty pre vydanie rozhodnutia, ktorá začne plynúť momentom doručenia oznámenia koncentrácie. Pokiaľ však úrad v začatom konaní zistí, že oznámenie nie je úplné, jej plynutie sa prerušuje na celý čas až do jeho doplnenia. Je to zmena v prospech strán koncentrácie, avšak oznamovatelia zároveň nesú hlavnú zodpovednosť za predkladané informácie a úplnosť oznámenia, od ktorých predovšetkým závisí možnosť úradu oznámenú transakciu čo najrýchlejšie posúdiť. Vykonávací predpis o náležitostiach oznámenia koncentrácie zavedie aj oznámenie v podobe jednoduchšieho formulára. Ďalšou zmenou v prospech účastníkov koncentrácie je napríklad aj zmena začatia plynutia lehoty v prípade výnimky zo zákazu vykonávania práv a povinností vyplývajúcich z koncentrácie, ktorý platí až do právoplatného rozhodnutia o nej. Moment začatia plynutia lehoty pre posúdenie žiadosti o výnimku sa posúva na deň nasledujúci po dni doručenia takejto žiadosti oproti súčasnému stavu, kde lehota začala plynúť až po doručení úplného oznámenia koncentrácie. Zároveň sa lehota pre posúdenie žiadosti o výnimku skraca z 25 na 20 pracovných dní. Ostatné zmeny súvisia so zaužívanou praxou alebo priblížením praxi Európskej komisie, ktorá pri posudzovaní koncentrácií postupuje podľa Nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Nariadenie ES o fúziách) (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ: kap. 08/ zv. 03, s. 40 - 61) (ďalej ako „Nariadenie ES o fúziách“).

Zmeny sa týkajú aj ustanovení o dohodách obmedzujúcich súťaž a zákazu zneužívania dominantného postavenia. Pokiaľ ide o **oblasť dohôd**, návrh nemení vecné nahliadanie na to, aké konanie a činnosti sú zakázané, ide o sprehľadnenie ustanovení a zároveň vyčlenenie stanovenie prahových hodnôt pre „dohody so zanedbateľným účinkom na hospodársku súťaž“ („de minimis“) do vykonávacieho predpisu v duchu a súlade s oznámením Európskej komisie (EK).¹ Rovnaká zmena sa týka aj **programu zhovievavosti (leniency programu)**, kde nová úprava ráta so základnými ustanoveniami v zákone, pričom niektoré podrobnosti budú upravené vykonávacím predpisom. Táto úprava sa zakladá na princípoch platného znenia § 38 ods. 10 a 11 zákona a usmernenia úradu.² V rámci siete úradov na ochranu hospodárskej súťaže EÚ (ECN) prebieha snaha o približovanie úprav programov zhovievavosti. Tento program v podmienkach SR neprešiel už niekoľko rokov výraznejšou revíziou. Medzičasom nastal vývoj aj v rámci ECN, a úrad taktiež získal viacero praktických skúseností, ktoré upravil aj v usmerneniach úradu, teda v „soft law“. Vzhľadom na dôležitosť tohto programu je potrebné premietnuť isté zmeny aj do znenia zákona.

¹ Oznámenie Komisie o dohodách menšieho významu, ktoré neobmedzujú významne hospodársku súťaž podľa článku 81 ods. 1 zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (de minimis) (1) (2001/C 368/07).

² http://www.antimon.gov.sk/data/files/17_leniency-program.pdf.

Pri **zneužívaní dominantného postavenia** návrh vypúšťa zo zákona pojem „unikátne zariadenie“. Tento inštitút ostáva naďalej súčasťou práva hospodárskej súťaže, avšak vzhľadom na to, že nejde o osobitnú skutkovú podstatu, ale o inštitút, ktorý podlieha vývoju v judikatúre, nie je potrebná jeho legislatívna úprava v zákone. Ostatné navrhované zmeny v zákone súvisia so zosúladením s textom čl. 102 Zmluvy o fungovaní Európskej únie³ (ďalej ako ZFEÚ“) alebo úpravou nesprávneho prekladu.

V prípade **ochrany informácií**, pokiaľ tvoria predmet obchodného tajomstva alebo ide o dôverné informácie, návrh nemení rozsah ich ochrany. Tu naďalej platí ich prísna ochrana a povinnosť mlčanlivosti zamestnancov úradu. Návrh však ráta s osobitnou situáciou v prípade práva na obhajobu, kde však stále platí v prvom rade ochrana týchto informácií a sprostredkovanie sumárov z týchto informácií na účely výkonu práva na obhajobu. Sprístupnenie takej informácie by bolo možné len so súhlasom osoby, ktorá takúto informáciu poskytla. Len za výnimočných okolností a v prípade, že uvedená informácia je dôkazom o porušení a nevyhnutnou na uplatnenie práva na obhajobu by mohlo prísť k jej sprístupneniu. Táto úprava vychádza z praxe Európskej komisie, kde sa uplatňuje rovnaký prístup nahliadania do spisu v konaní.

V súvislosti s posledným vývojom v oblasti programov zhovievavosti v rámci EÚ a spoločnými vyhláseniami zhovievavosti úradov na ochranu hospodárskej súťaže v rámci ECN, režim ochrany smeruje k ochrane informácií v rámci podanej žiadosti o zhovievavosť, ktorá je nevyhnutná pre efektívnosť fungovania tohto programu, ako aj pre ochranu pred možným zmarením vyšetrovania a konania.

Zmeny skôr technického charakteru súvisia s ustanoveniami ku kompetencii úradu. Tu zmeny nadväzujú na ostatné navrhované zmeny a zároveň sa zakotvuje možnosť spolupráce s inými úradmi na ochranu hospodárskej súťaže, resp. výmeny informácií na základe tzv. „waivers“ – teda súhlasov dotknutej osoby alebo medzinárodných zmlúv. V súčasnosti je takáto úprava zakotvená v Nariadení Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ: kap. 08/ zv. 02, s. 205 - 229) (ďalej ako „Nariadenie 1/2003“). Mimo Nariadenia 1/2003 v prípade spolupráce s inými úradmi, či už na účely koncentrácií alebo antitrustu takáto úprava chýba. V Európe a vo svete sa preto bežne využíva výmena informácií v prípade, že k tomu dotknutá osoba dá súhlas alebo sa uzatvárajú medzinárodné dohody, ktoré takúto spoluprácu umožňujú. Zároveň sa navrhuje upraviť oblasť inšpekcií v osobitných ustanoveniach. Ide o významnú právomoc úradu pre odhaľovanie najzávažnejších porušení zákona. Oprávnenia úradu sa zásadným spôsobom nemenia. Vzhľadom na vývoj národnej aj európskej judikatúry sa ustanovujú náležitosti poverenia na vykonanie inšpekcie a sumarizujú povinnosti podnikateľa pri vykonávaní inšpekcií.

Zmeny v **ustanoveniach o pokutách** sa týkajú niektorých navrhovaných úprav v rámci ustanovení o vykonávaní inšpekcií. Vzhľadom na rozdielnu povahu pokút za porušenia procesnej povahy sa tieto vyčleňujú do samostatného ustanovenia.

Novým v zákone je aj **inštitút urovnania**, ktorý by bol podľa návrhu použiteľný pre všetky porušenia zákona s výnimkou oblasti porušenia povinností, ktoré sú procesnej povahy. Inštitút urovnania je bežnou súčasťou legislatívy a často používaným takmer vo všetkých štátoch EÚ. V prípadoch kartelov je často využívaný aj v konaniach pred Európskou

³ Zmluva o fungovaní Európskej únie v platnom znení (Ú. v. EÚ C 326, 26.10. 2012)

komisiou. V súčasnosti úrad využíva jeho uplatnenie v rámci zákonnej možnosti ukladania sankcií a zohľadnenia poľahčujúcich okolností. Vzhľadom na jeho významnosť a ako sa ukazuje aj záujem zo strany účastníkov konania je potrebné zakotviť tento inštitút v zákone. Vykonávací predpis úradu založený na princípoch existujúceho usmernenia úradu⁴ ustanoví podrobnosti použitia tohto inštitútu. Predbežne úrad uvažuje o znížení o pokuty o 30% pri porušení zákazu uzatvárania horizontálnych dohôd obmedzujúcich súťaž, v prípade ostatných porušení možnej redukcii vo výške do 50%.

Úplne novým ustanovením v zákone je možnosť **získania odmeny pre fyzickú osobu - oznamovateľa, ktorá predloží úradu dôkazy o existencii kartelu**, čo je jedno z najzávažnejších porušení pravidiel hospodárskej súťaže s negatívnym dopadom na spotrebiteľa. Snahou okrem efektívnejšieho odhaľovania týchto zakázaných a utajovaných praktík, je aj stimulácia využitia programu zhovievavosti, tzv. „leniency“ programu. Túto odmenu môže získať len jeden, prvý oznamovateľ. Jej vyplatenie je však podmienené použitím poskytnutých dôkazov ako hlavných, rozhodujúcich pre rozhodnutie úradu, právoplatnosťou a vykonateľnosťou tohto rozhodnutia a taktiež jeho potvrdením súdom, pokiaľ o ňom rozhodoval. Ustanovenia programu zhovievavosti nebudú nateraz týmto inštitútom dotknuté. Úrad však aj po verejnej diskusii zváži možnú zmenu vzťahu týchto dvoch inštitútov. Týmto návrhom ide o zachytenie nového trendu, ktorý už bol implementovaný v rámci EÚ v Maďarsku a Veľkej Británii.

Ostatné zmeny v návrhu zákona sa týkajú najmä spresnení zákonných formulácií na základe skúseností z aplikačnej praxe. V prípade novej formulácie **inštitútu „náhrady škody“**, je snahou opäť podpora leniency programu. Keďže leniency program je kľúčový pri odhaľovaní kartelov, jednom z najzávažnejších porušení zákona, zachovanie motivácie pre podnikateľov na využitie tohto programu je nevyhnutné.

Zmena nastáva aj v tretej časti zákona, kde sa upravuje zloženie Rady úradu, ktorá je orgánom rozhodujúcim o rozklade proti rozhodnutiam úradu. V budúcnosti podpredseda úradu už nebude súčasťou tohto kolektívneho orgánu rozhodovania, ale bude zodpovedný za činnosť odborov úradu rozhodujúcich v prvostupňovom správnom konaní.

⁴ Podmienky uplatnenia inštitútu urovnania, http://www.antimon.gov.sk/data/files/42_podmienky-uplatnenia-institutu-urovnania.pdf.

DOLOŽKA **vybraných vplyvov**

A.1. Názov materiálu: Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov

Termín začatia a ukončenia PPK: 12.2.2013-25.2.2013

A.2. Vplyvy:

	Pozitívne	Žiadne	Negatívne
1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy	x		x
2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zaťaženia?	x		
3. Sociálne vplyvy		x	
– vplyvy na hospodárenie obyvateľstva,			
– sociálnu exklúziu,			
– rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť			
4. Vplyvy na životné prostredie		x	
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti		x	

A.3. Poznámky

Pokiaľ ide o vplyvy na podnikateľské prostredie, návrh novely zákona nezavádza regulačné zaťaženie podnikateľov v porovnaní so súčasným stavom. Zmenami v návrhu zákona s pozitívnym vplyvom na podnikateľské prostredie sú najmä procesno-právne zmeny týkajúce sa správneho konania vo veci kontroly koncentrácií, ktoré zefektívnia posudzovanie koncentrácií, a to v prospech strán koncentrácie (napríklad úprava plynutia lehoty pre vydanie rozhodnutia o koncentracii) a úprava elektronického doručovania písomností úradu účastníkom konania v prípade, ak o to účastníci konania požiadajú. Pozitívne vplyvy týchto ustanovení na podnikateľské prostredie sú bližšie popísané v prílohe č. 3.

V návrhu zákona boli identifikované dve ustanovenia, ktoré budú mať vplyv na rozpočet verejnej správy. V prvom prípade ide o ustanovenie týkajúce sa zavedenia odmeny pre oznamovateľa dohody obmedzujúcej súťaž za splnenia zákonom stanovených podmienok.

Druhým je ustanovenie, ktoré mení organizáciu Rady úradu, ktorú už podľa návrhu nebude tvoriť predseda úradu, podpredseda úradu a päť členov Rady úradu, ale predseda úradu a šesť členov Rady.

Prvá z týchto zmien (odmena pre oznamovateľa dohody obmedzujúcej súťaž) je novým nástrojom odhaľovania utajovaných kartelov, ktoré patria k najťažším súťažným obmedzeniam a sú bez pomoci získavania dôkazov prostredníctvom takýchto nástrojov veľmi

ťažko preukázateľné. Táto zmena bude mať negatívny i pozitívny vplyv na rozpočet verejnej správy.

Pozitívny vplyv na rozpočet verejnej správy bude spočívať v očakávanom vzraste počtu prípadov odhalených porušení súťažných pravidiel (a s tým súvisiacom väčšom objeme pokút uložených úradom). Na druhej strane, táto zmena môže mať teoreticky i negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, keďže návrh zákona zároveň zavádza minimálnu výšku odmeny pre oznamovateľa, ktorá mu bude za zákonom stanovených podmienok vyplatená, a to iba v prípade, že pokuta nebude úradu z rôznych príčin uhradená, a to napriek existencii právoplatného rozhodnutia úradu o porušení zákona a súdneho rozhodnutia potvrdzujúceho toto rozhodnutie.

Vplyv na rozpočet verejnej správy však nie je možné presne vyčíslit', nakoľko počet rozhodnutí úradu v danej oblasti nie je možné predvídať a najmä je ťažké určiť, koľko z dohôd obmedzujúcich súťaž sa podarí preukázať za pomoci oznamovateľov, ktorí spĺnia podmienky pre udelenie odmeny stanovené zákonom, preto akékoľvek bližšie vyčíslenie dopadov nie je možné. Tabuľky, ktoré sú súčasťou analýzy vplyvov preto vychádzajú z odhadov.

Pokiaľ ide o druhú spomínanú zmenu (t.j. nový člen Rady úradu), táto zmena bude mať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy (krytý však z rozpočtu úradu), ktorý je vyčíslený v prílohe č. 2 .

Ďalšie ustanovenia návrhu zákona nemajú vplyv na rozpočet verejnej správy.

A.4. Alternatívne riešenia

Bezpredmetné.

A.5. Stanovisko gestorov

Ministerstvo hospodárstva SR:

Súhlasí s predloženou doložkou vybraných vplyvov **bez pripomienok**.

Ministerstvo životného prostredia SR:

Súhlasí s predloženou doložkou vybraných vplyvov **bez pripomienok**.

Ministerstvo financií SR:

- *Odbor legislatívy, štandardov a bezpečnosti informačných systémov:* **Bez pripomienok**

k doložke vybraných vplyvov z hľadiska vplyvov na informatizáciu spoločnosti.

- *Sekcia rozpočtovej politiky:* **Pripomienka:** „V nadväznosti na zmenu v zložení Rady úradu kvantifikuje predkladateľ celkové osobné výdavky vo výške 686 eur v roku 2013 a 4 116 eur v rokoch 2014 až 2016 každoročne. Tieto výdavky budú financované v rámci schválených limitov rozpočtu úradu, úsporou iných výdavkov.

Predložený návrh obsahuje aj ustanovenie týkajúce sa zavedenia odmeny pre oznamovateľa dohody obmedzujúcej súťaž za splnenia zákonom stanovených podmienok. Podľa §38f, odsek (2) predloženého materiálu odmena oznamovateľovi je 1% zo súčtu pokút uložených všetkým účastníkom dohody v rozhodnutí úradu, najviac však 100 tis. eur.

V materiáli, ani v doložke nie je uvedené, z výdavkov ktorej kapitoly bude odmena oznamovateľovi uhradená.

V doložke materiálu sa konštatuje, že návrh zákona má pozitívny aj negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy. Pozitívny vplyv spočíva v očakávanom vzraste počtu prípadov odhalených porušení súťažných pravidiel a teda vyššom objeme pokút, čo však úrad nevie kvantifikovať. Negatívny vplyv prináša odmena oznamovateľovi, ktorá je závislá od výšky pokuty, ktorú úrad taktiež nevie kvantifikovať. Ďalším negatívnym vplyvom je zvýšenie počtu členov Rady úradu v celkovej výške 686 eur v roku 2013 a 4116 eur v každom ďalšom roku. V nadväznosti na uvedené žiadame dopracovať doložku vplyvov, kde bude jasne zadefinované zdrojové krytie výdavkov na úhradu odmeny pre oznamovateľa dohody obmedzujúcej súťaž a súčasne v záhlaví tabuliek namiesto „r“, „r 1“, „r 2“, „r 3“ uviesť konkrétne roky.

S predloženým materiálom bude možné súhlasiť len v prípade, že výdavky na jeho realizáciu budú hradené v rámci schválených výdavkov rozpočtu verejnej správy v príslušnom roku, bez zvýšených finančných požiadaviek na verejné financie, čo žiadame v návrhu uviesť.“.

Ministerstvo financií SR považovalo svoje pripomienky za vyriešené nasledovným spôsobom: Na základe podkladov kapitoly Protimonopolného úradu SR sa zvýši Protimonopolnému úradu SR záväzný ukazovateľ príjmov. Na výdavkovej strane sa o príslušné percento z týchto príjmov zvýši aj limit výdavkov, čím sa zabezpečí krytie výdavkov na vyplatenie odmeny oznamovateľovi. Zároveň sa v kapitole Všeobecná pokladničná správa (VPS) zvýši limit výdavkov o sumu rovnajúcu sa rozdielu medzi príjmami a výdavkami kapitoly Protimonopolného úradu SR z titulu zavedenia inštitútu oznamovateľa. V prípade rozpočtu na nasledujúce rozpočtové obdobie, bude Protimonopolný úrad SR Ministerstvu financií SR oznamovať, či je predpoklad vzniku nároku podľa § 38f zákona.

Po konzultáciách s Ministerstvom financií SR bola analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy upravená na základe pripomienky, ako je to v tabuľkách, ktoré sú súčasťou analýzy vplyvov.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR:

Súhlasí s doložkou vybraných vplyvov v časti sociálne vplyvy **bez pripomienok**.

Vplyvy na podnikateľské prostredie

Vplyvy na podnikateľské prostredie	
<p>3.1. Ktoré podnikateľské subjekty budú predkladaným návrhom ovplyvnené a aký je ich počet?</p>	<p>V návrhu možno identifikovať dve zmeny, ktoré budú mať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie.</p> <p>Prvou je zmena v procese posudzovania koncentrácií, ktorá spočíva v tom, že lehota na vydanie rozhodnutia o koncentrácii začne plynúť už v okamihu doručenia oznámenia koncentrácie a nie až dňom, keď sa toto oznámenie stane úplným, ako je to doteraz. V prípade, že doručené oznámenie nie je úplné, úrad odošle účastníkovi konania výzvu na doplnenie oznámenia koncentrácie a plynutie tejto lehoty sa preruší do doby, kým účastník konania oznámenie koncentrácie doplní. Táto zmena zlepšuje postavenie účastníkov konania o koncentrácii, zároveň však prenáša väčší tlak na úrad pri posúdení kompletnosti podaného oznámenia. Subjekty, ktoré budú touto zmenou ovplyvnené, budú účastníci konania o kontrole koncentrácií. Spravidla teda pôjde subjekty, ktorých celkový obrat dosahuje obraty stanovené v § 10 ods. 1 zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Vzhľadom na cezhraničné koncentrácie nemusí ísť len o podnikateľské subjekty pôsobiace/so sídlom na území Slovenskej republiky, a preto sa počet ani presný okruh subjektov nedá určiť.</p> <p>Druhou zmenou s pozitívnym vplyvom na podnikateľské prostredie je zmena týkajúca sa možnosti doručovania písomností úradu účastníkovi konania elektronickými prostriedkami v prípade, ak o to účastník konania požiada. Takýmto spôsobom sa zefektívnia a skrátia správne konania. Počet dotknutých podnikateľských subjektov sa ani v tomto prípade nedá presne odhadnúť. Pôjde o možnosť dostupnú pre všetkých účastníkov správneho konania pred úradom, avšak záujem o jej využitie odhadujeme skôr v konaniach o koncentráciách.</p>

<p>3.2. Aký je predpokladaný charakter a rozsah nákladov a prínosov?</p>	<p>Náklady sa predkladaným návrhom nemenia ani nezvyšujú.</p>
<p>3.3. Aká je predpokladaná výška administratívnych nákladov, ktoré podniky vynaložia v súvislosti s implementáciou návrhu?</p>	<p>Podnikatelia nevynaložia žiadne administratívne náklady v súvislosti s implementáciou návrhu.</p>
<p>3.4. Aké sú dôsledky pripravovaného návrhu pre fungovanie podnikateľských subjektov na slovenskom trhu (ako sa zmenia operácie na trhu?)</p>	<p>Pripravovaný návrh nemá vplyv na vstup ani správanie podnikateľov na trhu. Pozitívne vplyvy vyššie uvedených zmien spočívajú v celkovom zefektívnení a zrýchlení správnych konaní v prospech účastníkov konania.</p>
<p>3.5. Aké sú predpokladané spoločensko – ekonomické dôsledky pripravovaných regulácií?</p>	<p>Ide o procesno-právne zmeny spočívajúce v zefektívnení a zrýchlení správnych konaní na prospech účastníkov konania.</p>

Vplyvy na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu

2.1. Zhrnutie vplyvov na rozpočet verejnej správy v návrhu

Tabuľka č. 1

Vplyvy na rozpočet verejnej správy	Vplyv na rozpočet verejnej správy (v eurách)			
	2014	2015	2016	2017
Príjmy verejnej správy celkom	0	0	1 000 000	1 000 000
v tom: za každý subjekt verejnej správy zvlášť	0	0	0	0
<i>z toho:</i>				
- vplyv na ŠR – PMÚ – inštitút oznamovateľa	0	0	1 000 000	1 000 000
- vplyv na územnú samosprávu	0	0	0	0
Výdavky verejnej správy celkom	674,75	4 048,50	1 004 048,50	1 004 048,50
<i>z toho:</i>				
- vplyv na ŠR	674,75	4 048,50	104 048,50	104 048,50
<i>v tom PMÚ</i>	674,75	4 048,50	14 048,50	14 048,50
- odmena člena Rady	674,75	4 048,50	4 048,50	4 048,50
- inštitút oznamovateľa	0	0	10 000	10 000
- vplyv na VPS	0	0	990 000	990 000
- inštitút oznamovateľa	0	0	990 000	990 000
- vplyv na územnú samosprávu	0	0	0	0
Celková zamestnanosť	0	0	0	0
- z toho vplyv na ŠR	0	0	0	0
Financovanie zabezpečené v rozpočte	674,75	4 048,50	1 004 048,50	1 004 048,50
<i>PMÚ</i>	674,75	4 048,50	14 048,50	14 048,50
- odmena člena Rady	674,75	4 048,50	4 048,50	4 048,50
- inštitút oznamovateľa	0	0	10 000	10 000
VPS - inštitút oznamovateľa	0	0	990 000	990 000

2.2. Financovanie návrhu

Tabuľka č. 2

Financovanie	Vplyv na rozpočet verejnej správy (v eurách)			
	2014	2015	2016	2017
Celkový vplyv na rozpočet verejnej správy (- príjmy, + výdavky)	0	0	0	0
z toho vplyv na ŠR	0	0	0	0
financovanie zabezpečené v rozpočte	674,75	4 048,50	1 004 048,50	1 004 048,50
ostatné zdroje financovania	0	0	0	0
Rozpočtovo nekrytý vplyv / úspora	0	0	0	0

Návrh na riešenie úbytku príjmov alebo zvýšených výdavkov podľa § 33 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy:

Pokiaľ ide o navýšenie počtu členov Rady o jedného člena, zvýšenie výdavkov bude riešené úsporou výdavkov v rámci kategórie 630 Tovary a služby.

Pokiaľ ide o návrh odmeny pre oznamovateľa, nepredpokladá sa, že by rok od účinnosti návrhu zákona vznikol nárok na vyplatenie odmeny vychádzajúcej z dĺžky správneho konania a súdneho konania. Odhad na roky 2016 a 2017 vychádza z úrovne doterajších pokút ukladaných úradom tak, že sa stanovuje odhad príjmu z pokút, a pri výdavkoch maximálna možná odmena, ktorá by mohla byť uložená.

2.3. Popis a charakteristika návrhu

2.3.1. Popis návrhu:

Zmena v návrhu zákona sa týka zmeny v organizácii činnosti Protimonopolného úradu SR (ďalej len „úrad“) a spočíva v tom, že Radu úradu ako orgán rozhodujúci v zákonom stanovených prípadoch (rozhodovanie o rozkladoch, preskúmanie rozhodnutí mimo odvolacieho konania, rozhodovanie o obnove konania a o proteste prokurátora) nebude tvoriť predseda úradu, podpredseda úradu a päť členov Rady úradu ako doposiaľ, ale predseda úradu a šesť členov Rady úradu. V súvislosti s novým členom Rady úradu vzniknú výdavky vyčíslené v tejto prílohe.

Nevyhnutnosť tejto zmeny sa viaže na to, že podpredseda úradu bude zodpovedný za prvostupňové správne konanie a nie je preto vzhľadom na zachovanie princípu dvojinstančnosti ďalej možné, aby bol zároveň členom Rady, ktorá rozhoduje i o rozkladoch proti prvostupňovým rozhodnutiam. Vyčlenením podpredsedu úradu z Rady úradu by však vznikla situácia, keď by v Rade úradu rozhodoval párny počet osôb. Z hľadiska zabezpečenia bezproblémového výkonu rozhodovacej činnosti Rady úradu je preto potrebné navýšenie počtu členov Rady úradu o jedného člena.

Pokiaľ ide o odmenu oznamovateľovi návrh zákona zavádza tento inštitút v podobe, ktorá nezaťaží rozpočet verejnej správy. Oznamovateľovi, ktorý poskytne úradu dôkazy o karteli a tieto budú podstatné pre rozhodnutie úradu, ktoré bude v prípade súdneho prieskumu potvrdené súdom a pokuta uložená rozhodnutím úradu bude zaplatená, vznikne nárok na odmenu vo výške 1% z uložených pokút v jednom rozhodnutí úradu, maximálne však 100 000 eur. Návrh bude mať teda predovšetkým pozitívny dopad, keďže sa očakáva nárast prípadov a rozhodnutí úradu, a tým aj nárast pokút. Potenciálny výdavok v podobe 1% z uloženej pokuty bude tak krytý príjmom z pokuty. Vzhľadom na povahu deliktov v oblasti dohôd obmedzujúcich súťaž nie je možné jednoznačne uviesť, koľko takých rozhodnutí úrad vydá, aká bude výška uložených pokút, ktorá sa odvíja od obratu spoločností. Uvedené výpočty preto vychádzajú z odhadov na základe skúseností z aplikačnej praxe úradu.

2.3.2. Charakteristika návrhu podľa bodu 2.3.2. Metodiky :

- zmena sadzby
 zmena v nároku
 nová služba alebo nariadenie (alebo ich zrušenie)
 kombinovaný návrh
 iné

2.3.3. Predpoklady vývoja objemu aktivít: Tento bod sa nevzťahuje na uvedený prípad.

Tabuľka č. 3

Objem aktivít	Odhadované objemy			
	r	r + 1	r + 2	r + 3
Indikátor ABC	-	-	-	-
Indikátor KLM	-	-	-	-
Indikátor XYZ	-	-	-	-

2.3.4. Výpočty vplyvov na verejné financie

a) Odmena člena Rady úradu na základe zákona a vo výške stanovenej vykonávacím predpisom:

Predpoklad 61 hod. za vykonanú prácu v rámci výkonu funkcie člena Rady úradu na jedného člena za rok.

Odmena za 1 hod. 50,- eur.

Odmena na jedného člena Rady úradu za rok predstavuje 61 hod. x 50,- eur = 3 050,- eur.

Odmena bude však najviac podľa navrhovaného vykonávacieho predpisu úradu 250,- eur mesačne, t.j. 3 000,- eur ročne.

Od účinnosti zákona (1. 7. 2014) predpoklad zvolenia šiesteho člena Rady úradu do troch mesiacov. Výdavky na odmenu člena Rady úradu do konca roka 2014 sa odhadujú vo výške 500,- eur.

Poistné do poisťovní :

V prípade zdravotného poistenia a sociálneho poistenia odhad výdavkov vychádza z predpisov platných v súčasnosti, pričom sú odhadnuté v maximálnej možnej výške.

Odvod poistného do poisťovní za zamestnávateľa predstavuje 34,95 % z 3 000,- eur = 1 048,50eur.

Odvod poistného do poisťovní za zamestnávateľa predstavuje 34,95 % z 500,- eur = 174,75eur.

Rok 2014 : Výdavky predstavujú čiastku 500,- + 174,75 = 674,75 eur

Rok 2015 : Výdavky predstavujú čiastku 3 000,- + 1 048,50 = 4 048,50 eur.

Rok 2016 : Výdavky predstavujú čiastku 3 000,- + 1 048,50 = 4 048,50 eur.

Rok 2017 : Výdavky predstavujú čiastku 3 000,- + 1 048,50 = 4 048,50 eur.

b) Odmena oznamovateľovi

Návrh zákona zavádza odmenu oznamovateľovi vo výške 1 % z uložených pokút v konkrétnom prípade, maximálne však vo výške 100 000 eur.

Na roky 2014 a 2015 sa nepredpokladajú žiadne výdavky z tohto titulu.

Rok 2016: Odhadovaný príjem na základe doterajších pokút ukladaných úradom je vo výške cca. 1 000 000 eur. Výdavok v takomto prípade by bol 10 000 eur, maximálne však 100 000 eur, prípade, že by pokuta uložená úradom jedným rozhodnutím bola vyššia.

Z tohto titulu tak dochádza k úspore.

Rok 2017: Odhadovaný príjem na základe doterajších pokút ukladaných úradom je vo výške cca. 1 000 000 eur. Výdavok v takomto prípade by bol 10 000 eur, maximálne však 100 000 eur, prípade, že by pokuta uložená úradom jedným rozhodnutím bola vyššia.

Z tohto titulu tak dochádza k úspore.

Súhrnné údaje a výpočty sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka č. 4

Príjmy (v eurách)	Vplyv na rozpočet verejnej správy				poznámka
	2014	2015	2016	2017	
Daňové príjmy (100)¹	-	-	-	-	
Nedaňové príjmy (200)¹	-	-	1 000 000	1 000 000	Odmena oznamovateľovi
Granty a transfery (300)¹	-	-	-	-	
Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (400)	-	-	-	-	
Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci (500)	-	-	-	-	
Dopad na príjmy verejnej správy celkom	0	0	1 000 000	1 000 000	

1 – príjmy rozpisat' až do položiek platnej ekonomickej klasifikácie

Tabuľka č. 5

Výdavky (v eurách)	Vplyv na rozpočet verejnej správy				poznámka
	2014	2015	2016	2017	
Bežné výdavky (600)					
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	-	-	-	-	
Poistné a príspevok do poisťovní (620)		174,75	1 048,50	1 048,50	1 048,50
Tovary a služby (630) ²		500,-	3 000,-	3 000,-	3 000,-
Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru 637027					člen Rady úradu
Bežné transfery (640) ² 642014 Transfer jednotlivcovi		-	-	1 000 000	1 000 000 Odmena oznamovateľovi
Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi, pôžičkami a NFV (650) ²		-	-	-	-
Kapitálové výdavky (700)		-	-	-	-

Obstarávanie kapitálových aktív (710) ²	-	-	-	-	
Kapitálové transfery (720) ²	-	-	-	-	
Výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (800)	-	-	-	-	
Dopad na výdavky verejnej správy celkom	674,75	4 048,50	1 004 048,50	1 004 048,50	
z toho výdavky na ŠR	674,75	4048,50	1 00	1 00	
Bežné výdavky (600)	674,75	4048,50	1 00	1 00	
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	-	-	-	-	
Kapitálové výdavky (700)	-	-	-	-	
Výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (800)	-	-	-	-	
Z tohto výdavky VPS					

2 – výdavky rozpisat' až do položiek platnej ekonomickej klasifikácie

Tabuľka č. 6

Zamestnanosť	Vplyv na rozpočet verejnej správy				poznámka
	2014	2015	2016	2017	
Počet zamestnancov celkom*	-	-	-	-	
z toho vplyv na ŠR	-	-	-	-	
Priemerný mzdový výdavok (v eurách)*	-	-	-	-	
z toho vplyv na ŠR	-	-	-	-	
Osobné výdavky celkom (v eurách)					
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)*	-	-	-	-	
z toho vplyv na ŠR	-	-	-	-	
Poistné a príspevok do poisťovní (620)*	-	-	-	-	
z toho vplyv na ŠR	-	-	-	-	

Poznámky:

Priemerný mzdový výdavok je tvorený podielom mzdových výdavkov na jedného zamestnanca na jeden kalendárny mesiac bežného roka

Poistné tvorí podiel mzdových výdavkov, pričom za organizácie v pôsobnosti kapitol štátneho rozpočtu, s výnimkou prenesených kompetencií výkonu štátnej správy, pre zamestnancov štátnej služby a zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme predstavuje 34,95 %, pre policajtov, profesionálnych vojakov, colníkov, hasičov vrátane horskej záchranej služby predstavuje 36,2 %. Pre ostatné subjekty verejnej správy vrátane prenesených kompetencií výkonu štátnej správy poistné tvorí podiel zodpovedajúci 35,2 %.

Kategórie 610 a 620 sú z tejto prílohy automaticky prenášané do príslušných kategórií prílohy „výdavky“

*** počet zamestnancov, mzdy a poistné rozpisat' podľa spôsobu odmeňovania (napr. policajti, colníci ...**

DOLOŽKA ZLUČITELNOSTI právneho predpisu s právom Európskej únie

- 1. Predkladateľ právneho predpisu:** vláda Slovenskej republiky
- 2. Názov návrhu právneho predpisu:** Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov

3. Problematika návrhu právneho predpisu:

a) je upravená v práve Európskej únie

- *primárnom*

čl. 101 a 102 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú.v. EÚ C 326, 26.10.2012)

- *sekundárnom (prijatom po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskom spoločenstve a Zmluva o Európskej únii – po 30. novembri 2009)*

1. legislatívne akty

2. nelegislatívne akty

Nariadenie Komisie (ES) č. 906/2009 z 28. septembra 2009 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 zmluvy na určité kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov medzi spoločnosťami linkovej námornej dopravy (Ú v. EÚ L 256, 29. 9. 2009)

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 267/2010 z 24. marca 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na niektoré kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov v odvetví poisťovníctva (Ú. v. EÚ L 083, 30. 3. 2010)

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 330/2010 z 20. apríla 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov (Ú. v. EÚ L 102, 23. 4. 2010)

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 461/2010 z 27. mája 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov v sektore motorových vozidiel (Ú. v. EÚ L 129, 28. 5. 2010)

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1217/2010 zo 14. decembra 2010 o uplatňovaní článku

101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na niektoré kategórie dohôd o výskume a vývoji (Ú. v. EÚ L 335, 18. 12. 2010)

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1218/2010 zo 14. decembra 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na niektoré kategórie dohôd o špecializácii (Ú. v. EÚ L 335, 18. 12. 2010)

- *sekundárnom (prijatom pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskom spoločenstve a Zmluva o Európskej únii – do 30. novembra 2009)*

Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 8/ zv. 2)

Nariadenie Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Nariadenie ES o fúziach) (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 8/ zv. 3)

Nariadenie Komisie (ES) č. 772/2004 zo 7. apríla 2004 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 zmluvy na kategórie dohôd o transfere technológií (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 8/ zv. 3)

b) je obsiahnutá v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie.

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-202/07 P France Télécom SA proti Komisia Európskych spoločenstiev [2009]

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-536/11 Bundeswettbewerbshörde proti Donau Chemie AG a iní [zatiaľ neuvěřený]

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-360/09 Pfeleiderer AG proti Bundeskartellamt [2011]

Rozsudok Súdneho dvora v spojených veciach 40 až 48, 50, 54 až 56, 111, 113 a 114-73 Coöperatieve Vereniging "Suiker Unie" UA a iní proti Komisii Európskych spoločenstiev [1975]

Rozsudok Súdneho dvora v spojených veciach 29/83 a 30/83 Compagnie royale asturienne des mines SA a Rheinzink GmbH proti Komisii Európskych spoločenstiev [1984]

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-49/92 P Komisia Európskych spoločenstiev proti Anic Partecipazioni SpA [1999]

Rozsudok Súdneho dvora v spojených veciach C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P Aalborg Portland A/S, Irish Cement Ltd, Ciments français SA, Italcementi - Fabbriche Riunite Cemento SpA, Buzzi Unicem SpA a Cementir - Cementerie del Tirreno SpA proti Komisii Európskych spoločenstiev [2004]

Rozsudok Súdu prvého stupňa vo veci T-329/01 Archer Daniels Midland Co. proti Komisii Európskych spoločenstiev [2006]

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-453/99 Courage Ltd proti Bernard Crehan a Bernard Crehan proti Courage Ltd a iní [2001]

Rozsudok Súdneho dvora v spojených veciach C-295/04 až C-298/04 Vincenzo Manfredi

proti Lloyd Adriatico Assicurazioni SpA, Antonio Cannito proti Fondiaria Sai SpA a Nicolo Tricarico a Pasqualina Murgolo proti Assitalia SpA [2006]

4. Závazky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskej únii:

a) lehota na prebratie smernice alebo lehota na implementáciu nariadenia alebo rozhodnutia
bezpredmetné

b) lehota určená na predloženie návrhu právneho predpisu na rokovanie vlády podľa určenia gestorských ústredných orgánov štátnej správy zodpovedných za transpozíciu smerníc a vypracovanie tabuliek zhody k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov
bezpredmetné

c) informácia o konaní začatom proti Slovenskej republike o porušení podľa čl. 258 až 260 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

Proti Slovenskej republike nebolo začaté konanie o porušení Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

d) informácia o právnych predpisoch, v ktorých sú preberané smernice už prebraté spolu s uvedením rozsahu tohto prebratia
bezpredmetné

5. Stupeň zlučiteľnosti návrhu právneho predpisu s právom Európskej únie:

Stupeň zlučiteľnosti - úplný

6. Gestor a spolupracujúce rezorty:

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky

B. Osobitná časť

K článku I

K bodu 1

Ide o legislatívno-technickú zmenu v nadväznosti na zmenu v § 39 návrhu zákona.

K bodu 2

Už v súčasnosti ukladá zákon povinnosti fyzickým aj právnickým osobám. Návrh zákona zároveň zavádza aj inštitút „oznamovateľa“, v súvislosti s ktorým je potrebné taktiež už v úvode zákona jasne definovať osobnú pôsobnosť aj na iné osoby.

K bodu 3

Legislatívno-technická zmena v nadväznosti na vypustenie § 3 ods. 1.

K bodu 4

Ustanovenie § 7 ods. 7 zákona č. 507/2001 Z. z. o poštových službách bolo zrušené zákonom č. 324/2001 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zároveň pre poskytovateľa univerzálnej služby nie sú vyhradené žiadne poštové služby. Preto je potrebné uvedený odkaz vypustiť.

K bodu 5

Legislatívno-technická zmena v nadväznosti na zmenu v § 40 a 41.

K bodu 6

Vzhľadom na aktuálny vývoj v oblasti práva hospodárskej súťaže a čas, ktorý uplynul od zavedenia právnej úpravy v právnom poriadku SR sa definícia „obmedzovania súťaže“ prepojená na „každé“ *obmedzenie voľnosti konania podnikateľov* nejaví ako aktuálna. Stále platí, že k obmedzeniu súťaže môže dôjsť rôznymi formami, ako je napríklad vylučovanie existujúcich alebo možných súťažných aktivít, skutočné alebo možné zníženie rozsahu konkurenčnej aktivity a skresľovanie konkurenčných podmienok. Oblasť práva hospodárskej súťaže je plne harmonizovaná s právom Európskej únie a správne delikty v oblasti dohôd obmedzujúcich súťaž a zneužívania dominantného postavenia sú takmer totožné s článkami ZFEÚ. ZFEÚ ani sekundárna legislatíva nestanovujú žiadnu definíciu obmedzovania súťaže, ktorá je dotváraná praxou Európskej komisie a judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. Úrad má taktiež právomoc priamo aplikovať aj články ZFEÚ a v takom prípade, v záujme zabezpečenia jednotnej aplikácie európskeho práva, je zároveň povinný aplikovať a prihliadať aj na inštitúty v práve a judikatúre Európskej únie. Keďže v právnej úprave Európskej únie sa definícia obmedzovania súťaže nenachádza, aj v záujme jednotnej aplikácie čl. 101 a 102 ZFEÚ sa navrhuje jej

vypustenie. Vypustením tejto definície môže úrad flexibilnejšie reagovať na nový vývoj v práve hospodárskej súťaže. V posledných rokoch sa napríklad presadzuje viac ekonomický prístup pri zneužívaní dominantného postavenia cez tzv. „effect-based approach“ – nahliadanie na zneužívanie dominantného postavenia cez dopad danej praktiky na hospodársku súťaž.

K bodu 7 až 9

Vypúšťajú sa požiadavky na „fyzikálne a technické“ vlastnosti a „vzájomnú“ zastupiteľnosť“, nakoľko, ako ukazuje prax aj teória, zastupiteľnosť tovarov sa nezakladá výlučne len na týchto požiadavkách a tieto nie je možné ani taxatívne stanoviť. Úprava pojmu zastupiteľnosť tovarov sa legislatívno-technicky zaraďuje do odseku 3.

K bodu 10

Navrhuje sa presunutie všeobecných ustanovení súvisiacich s obratom z časti zákona o koncentráciách medzi vymedzenie niektorých základných pojmov, keďže sa nevzťahujú len na oblasť koncentrácií a sú všeobecnej povahy. Ich obsah a význam sa kvalitatívne nemení.

Vzhľadom na zrušenie vyhlášky úradu upravujúcej niektoré skutočnosti súvisiace s výpočtom obratu, sa navrhuje upraviť ustanovenia o obrate združenia a ustanovenia týkajúce sa spresnenia, že ide o obrat bez „nepriamych daní“ priamo v zákone.

Zároveň sa spresňuje a sprehľadňuje definícia finančnej pomoci.

K bodom 11 až 14

Zmeny v rámci ustanovení zákona o dohodách obmedzujúcich súťaž sú najmä legislatívno-technického charakteru. Z vecného hľadiska sa povaha týchto ustanovení nemení. Ide najmä o zmenu štruktúry a sprehľadnenie pôvodných ustanovení § 4 až 6.

Zmena spočíva aj vo vypustení podrobnejšej úpravy pravidla „de minimis“ zo zákona – teda podrobnosti o dohodách, ktorých účinkov na hospodársku súťaž je zanedbateľný, ktorého podrobnosti budú upravené vyhláškou úradu. K revízii „de minimis“ pravidla sa pristupuje aj na úrovni Európskej únie, aj z toho hľadiska v záujme konvergencie týchto pravidiel aj na národnej úrovni, bude možné flexibilnejšie reagovať na prípadné legislatívne zmeny Európskej únii, ako aj v rámci vývoja judikatúry novelizáciou vykonávacieho predpisu.

Pokiaľ ide o demonštratívne vymenovanie niektorých typov dohôd obmedzujúcich súťaž, ktoré sú zakázané, spresňuje sa definícia osobitného typu koordinácie, a to tzv. bid rigging dohôd. Toto ustanovenie má za cieľ zachytiť akékoľvek horizontálne dohody uzatvárané nielen v procese verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní, ale aj akékoľvek dohody uzatvárané v rámci alebo v súvislosti s akýmikoľvek, aj súkromnými tendrami a zákazkami. Nakoľko ide o jedno z najzávažnejších porušení hospodárskej súťaže, je dôvodná jeho osobitná úprava zákone. Skutkové podstaty pre oblasť dohôd obmedzujúcich súťaž sú vymenované tak, ako aj v čl. 101 ZFEÚ, demonštratívne, pričom platí, tak ako doposiaľ, že dohoda, ktorú nie je možné podradiť pod žiadnu z konkrétne pomenovaných typov v písmenách a) až f), je zakázaná

podľa generálnej klauzuly zákazu dohôd obmedzujúcich súťaž. Z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie napríklad vyplýva, že hoci sú tieto typy pomenované demonštratívne, nemožno povahu zákazov stanovených v tomto ustanovení a podmienky, ktorých naplnením dôjde k ich uplatneniu, označiť za nepresné a neumožňujúce predvídateľnosť. Požiadavka predvídateľnosti práva môže byť splnená, aj keď dotknutá osoba musí požiadať o radu odborne spôsobilé osoby s cieľom posúdiť spôsobom primeraným okolnostiam prípadu dôsledky, ktoré môžu z príslušného konania vyplynúť. Ustanovenie o zákaze dohôd obmedzujúcich súťaž je nutné posudzovať v kontexte komplexného systému ustanovení zákona, ktorých cieľom je zabezpečiť účinnú a ničím nenarušenú hospodársku súťaž. Vzhľadom na skutočnosť, že právo hospodárskej súťaže je úzko prepojené s ekonomikou, je založené na princípoch a teóriách z oblasti ekonomie a trhy podliehajú vývoju, nie je možné vymedziť taxatívne všetky možné typy dohôd. Takýto prístup je v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, z ktorej je zároveň zrejmé, že súčasťou tohto zákazu je napríklad akákoľvek koordinácia a výmena informácií vzájomných konkurentov, ktorá im umožňuje prispôbiť ich budúce správanie na trhu. Rovnaký prístup sa uplatňuje aj v prípade zneužívania dominantného postavenia.

V § 5 sa ponecháva doterajší systém prebratia obsahu blokových výnimiek ustanovených nariadeniami Európskej komisie, ako aj možnosť odňatia výhody z blokovej výnimky rozhodnutím úradu.

V ust. § 6 ods. 1 návrhu zákona sa spresňuje ustanovenie v súlade s doterajšou praxou o znášaní dôkazného bremena tak, ako je vymedzené aj napríklad Nariadením 1/2003, podľa ktorého podnik alebo združenie podnikov nárokuje si výhody článku 101 ods. 3 ZFEÚ znášajú dôkazné bremeno za to, že sú splnené podmienky uvedeného odseku. Aj keď nejde o novú vec v súťažnom práve, z hľadiska komplexnosti právnej úpravy oblasti dohôd obmedzujúcich súťaž je vhodné zakotviť toto pravidlo aj v legislatívnej podobe.

K bodom 15 až 20

Zmeny v ustanoveniach § 8 majú za cieľ najmä zosúladiť so znením článku 102 ZFEÚ.

Vypúšťa sa ustanovenie upravujúce „unikátne zariadenie“ ako aj ustanovenie uvedené v písmene e) - dočasné zneužívanie ekonomickej sily s cieľom vylúčiť súťaž. Uvedená zmena však nijakým spôsobom nesúvisí s upustením od zákazu zneužitia dominantného postavenia v prípadoch, kedy dominantný podnikateľ neposkytuje prístup, resp. obmedzuje prístup napríklad k infraštruktúre, ktorú možno považovať za unikátne zariadenie.

V prvom rade je potrebné pripomenúť, že skutkové podstaty zneužívania dominantného postavenia sú rovnako ako v prípade dohôd obmedzujúcich súťaž vymenované demonštratívne, obdobne, ako v čl. 102 ZFEÚ. Aj tu platí už vyššie uvedený prístup, že aj v zákone nepomenované konanie, ktoré je zneužitím dominantného postavenia je nevyhnutné postihovať, pričom konkrétne konanie je nutné posudzovať v kontexte komplexného systému ustanovení zákona, ktorých cieľom je zabezpečiť účinnú a ničím nenarušenú hospodársku súťaž. V tejto súvislosti existuje ustálená judikatúra, v zmysle ktorej nesie podnik s dominantným postavením osobitnú zodpovednosť za to, aby svojím konaním nezasiahol do účinnej a nenarušenej

hospodárskej súťaže na vnútornom trhu.⁵ Súdny Európskej únie na základe uvedeného rozhodli, že podniky sa nemôžu dovoliavať údajnej nepredvídateľnosti pri uplatňovaní článku 102 ZFEÚ, aby sa vyhli zákazu stanovenému týmto článkom.⁶ Európska komisia prijala veľké množstvo rozhodnutí zákazu zneužívania dominantného postavenia, ktoré boli potvrdené súdmi Európskej únie a v ktorých boli uložené pokuty za zneužívanie dominantného postavenia, a to bez toho, aby v nich bol uvedený čo i len jeden z konkrétnych príkladov protisúťažného konania demonštratívne uvedených v článku 102 ZFEÚ.⁷ Rovnaký záver vyplýva aj zo slovenskej judikatúry,⁸ ktorá napríklad uvádza, že konštrukcia generálnej klauzuly je obdobná únieovej predlohe s poukázaním na článok 102 ZFEÚ a je nevyhnutná, pretože nikdy nemožno normatívne podať úplný výpočet spôsobov, ktorými možno trhovú silu zneužiť na ujmu ostatných účastníkov trhu.

„Essential facility“ alebo unikátne zariadenie nie je osobitne v európskej právnej úprave zakotvené, avšak z teórie, ako aj judikatúry Súdneho dvora Európskej únie je zrejmý prístup posudzovania konania podnikateľov v dominantnom postavení, ktorí vlastnia takéto unikátne zariadenie. Vzhľadom na to, že nejde o osobitnú skutkovú podstatu, ale o inštitút, ktorý podlieha vývoju v judikatúre, nie je potrebná jeho legislatívna úprava v zákone. Takúto úpravu nemajú ani v iných krajinách členských štátov Európskej únie, pričom prípady zneužitia dominantného postavenia odmietnutím prístupu k unikátnemu zariadeniu sú posudzované v rámci demonštratívne vymenovaných skutkových podstát zneužitia dominantného postavenia alebo generálnej klauzuly zákazu zneužitia dominantného postavenia.

Aktuálna úprava unikátneho zariadenia v zákone taktiež nezmieňuje všetky formy zneužitia dominantného postavenia spojeného s unikátnym zariadením, ale špecifickú situáciu, pokiaľ ide o posúdenie jednej konkrétnej individuálnej žiadosti o prístup k unikátnemu zariadeniu dominantanta.

Zmena v odseku 2 písmena a) súvisí s nevhodným prekladom pojmu „imposing“ z anglického znenia textu ZFEÚ. Doterajší výraz „vynucovanie“ môže evokovať nesprávny výklad, že si neprímerané podmienky alebo ceny musí dominantný podnikateľ „vynucovať“, avšak podľa judikatúry postačuje ich uplatňovanie.

K bodu 21

Právna úprava záväzkov je nanovo zahrnutá v ustanovení § 38f.

K bodu 22

⁵ Rozsudok Súdneho dvora z 9. novembra 1983 vo veci 322/81 NV *Nederlandsche Banden Industrie Michelin* v proti Komisii Európskych spoločenstiev, Zb.[1983], s. 3461, bod 57, rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) zo 14. októbra 2010 vo veci C-280/08 P *Deutsche Telekom* proti Európskej Komisii Zb. [2010], s. 1-9555, bod 83.

⁶ Rozsudok Všeobecného súdu z vo veci T -51/89 *Tetra Pak Rausing SA* proti Komisii Európskych spoločenstiev Zb.[1990], s. 11-309, bod 37.

⁷ Rozsudok Súdneho dvora (prvá komora) z 6. decembra 2012 vo veci C-457/10 P, *AstraZeneca AB* a *AstraZeneca plc* proti Európskej komisii.

⁸ Rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 2Sžhu/1/2012 zo dňa 18.4.2013.

Formulačne sa spresňuje znenie základnej definície koncentrácie. V súlade s doterajším výkladom a doterajšou rozhodovacou praxou úradu ide o koncentráciu len vtedy, ak vyvolá *trvalú*, prípadne dlhodobú zmenu štruktúry trhu. Vyhodnotenie, či ide o zmenu kontroly na trvalom základe závisí od podmienok a charakteru daného relevantného trhu. Platí, že o koncentráciu ide v prípade, ak spôsobuje trvalú zmenu kontroly a teda trvalú zmenu štruktúry daného trhu. V kontexte rôznych trhových podmienok a charakteru trhov nie je možné stanoviť jednoznačné časové obdobie, ktoré by bolo možné považovať za trvalú zmenu kontroly. Všeobecne však platí, že transakcie, ktoré sú svojou povahou len dočasné, nevyvolávajú trvalú zmenu kontroly a teda štruktúry trhu. Takáto situácia môže nastať napríklad v prípade viacerých postupne realizovaných transakcií, kedy je už pri realizácii prvej transakcie, ktorá je len dočasná zrejme, čo je konečným cieľom ich realizácie. Tu úrad tiež zdôrazňuje, že za koncentráciu sa nepovažuje interná reštrukturalizácia (napr. zlúčenie alebo splynutie dvoch podnikateľov patriacich do tej istej ekonomickej skupiny), ku ktorej dochádza v rámci jednej ekonomickej skupiny, nakoľko by nešlo o ekonomické spájanie samostatných podnikateľov.

K bodom 23 až 25

Zmeny v časti ustanovení o koncentráciách sa týkajú vypustenia slovného spojenia „podnik podnikateľ“ a „časť podniku podnikateľ“ a nahradenie tohto pojmu pojmom „podnikateľ“, prípadne „časť podnikateľ“. Zároveň sa upravuje definícia „časti podnikateľ“. Časťou podnikateľa pritom môže byť akákoľvek jeho časť bez ohľadu na právnu subjektivitu, rozhodujúce je, či ide o aktíva, na základe ktorých možno dosahovať obrat. Ide o zjednodušenie definície v odseku 3. Zjednodušenie tejto definície je účelné aj s ohľadom na navrhovaný § 10 ods. 4 .

K bodu 26

Legislatívno-technická zmena vzhľadom na zmenu § 4.

K bodu 27

Legislatívno-technická zmena vzhľadom na zmeny v § 10.

K bodu 28

Upravuje sa definícia, kedy v osobitných prípadoch nejde o koncentráciu. Účelom je formulačne spresniť, v súlade s doterajším výkladom a praxou úradu a praxou Európskej komisie, že ide len o také prípady, kedy po splnení ďalších, tu uvedených podmienok banky, pobočky zahraničných bánk, iné finančné inštitúcie alebo poisťovne, predajom cenných papierov aj skutočne stratia kontrolu nad podnikateľom alebo jeho časťou prípadne viacerými podnikateľmi alebo ich časťami.

K bodu 29

Bol vypustený pojem „uzavreté“ pokiaľ ide o účtovné obdobie, ktoré je rozhodujúce pre určenie, či koncentrácia podlieha kontrole úradu a to z dôvodu, že pojem „uzavreté účtovné obdobie“ nie je definovaný v žiadnom z osobitných predpisov, ako aj vzhľadom na to, že v určitých špecifických prípadoch bude úrad vychádzať z neuzavretého účtovného obdobia. Naďalej platí, že pre posúdenie koncentrácie úrad vychádza z najpresnejších a najspoľahlivejších dostupných číselných údajov. Vo všeobecnosti bude úrad využívať účtovné závierky, ktoré sa týkajú najbližšieho účtovného roka k dátumu koncentrácie, a ktoré sú overené audítorom, pokiaľ sa ich overenie podľa osobitných predpisov vyžaduje. Toto vypustenie zároveň umožní úradu zohľadniť aj trvalé zmeny ekonomickej reality účastníkov koncentrácie, napríklad nadobudnutia alebo odpredajov, ktoré nie sú alebo nie sú úplne premietnuté v účtovnej závierke overenej audítorom. Rovnako umožní úradu v špecifických prípadoch zobrať do úvahy aj údaje z účtovnej závierky, ktorá ešte nebola overená audítorom, ak ku koncentrácii došlo v prvých mesiacoch roka a auditovaná účtovná závierka ešte nie je k dispozícii, ak najmä medzi poslednou auditovanou účtovnou závierkou a účtovnou závierkou za posledný rok sú významné rozdiely. Uvedené je nevyhnutné pre identifikáciu zdrojov, ktoré sa koncentrujú a lepšie vyjadruje ekonomickú silu (reálnu a aktuálnu) účastníkov koncentrácie. Rovnaký mechanizmus zohľadňuje aj Európska komisia.

K bodu 30

Vykonávajú sa legislatívno-technické zmeny v nadväznosti na zmeny v § 9 spočívajúce vo vypustení slov „časť podniku podnikateľa“.

V ustanovení ods. 1 písm. b) bod 2 - boli zároveň vložené slová „aspoň jedným“ účastníkom koncentrácie a „ktorýkoľvek“ ďalším účastníkom koncentrácie. Uvedené zmeny sú spresňujúceho charakteru v súlade s doterajšou praxou, ktoré výstižnejšie odrážajú zmysel daného ustanovenia. Splnenie obratových kritérií podľa tohto bodu je dané v súlade s doterajším výkladom a praxou úradu vždy, ak ktorýkoľvek z nadobúdaných subjektov dosiahol obrat 14 000 000 eur a ktorýkoľvek ďalší účastník koncentrácie – pričom nemusí ísť len o nadobúdateľa kontroly, ale aj o ktoréhokoľvek z ďalších nadobúdaných subjektov, dosiahol obrat 46 000 000 eur.

K bodu 31 a 32

Pre lepšiu prehľadnosť a vykonanie viacerých zmien sa v § 10 odseky 2 až 14 nahrádzajú novým znením.

V odseku 2 bolo potrebné vykonať legislatívno-technické zmeny v nadväznosti na zmeny v § 9 spočívajúce vo vypustení slov „časť podniku podnikateľa“.

Pôvodné ustanovenia o definovaní pojmu obrat, finančná pomoc a poskytovateľ finančnej pomoci boli presunuté do § 3.

V záujme bližšieho zosúladenia právnych úprav Európskej únie a konvergencie, v súlade s princípmi výpočtu obratu, ktorý uplatňuje Európska komisia, ustanovenie odseku 4 upravuje spôsob výpočtu obratu na účely určenia, či koncentrácia podlieha kontrole úradu, v prípade

účastníkov koncentrácie, ktorí patria do rovnakých ekonomických skupín. V takýchto prípadoch sa celkové obraty zistené podľa odseku 2 u tých účastníkov koncentrácie, ktorí patria do rovnakej ekonomickej skupiny spočítajú, pri zachovaní všetkých pravidiel výpočtu obratu uvedených v ďalších ustanoveniach § 10.

Ide o prípady, kedy je napríklad nadobúdaná kontrola nad viacerými podnikateľmi, ktorí patria do rovnakej ekonomickej skupiny. Ide teda o koncentráciu, kde dochádza k nadobudnutiu kontroly nad určitou časťou ekonomickej skupiny, hoci právne sú nadobúdané spoločnosti samostatné podnikateľské subjekty. Naplnenie obratových kritérií má byť v takomto prípade vyjadrené vo vzťahu k tej časti ekonomickej skupiny, ktorá je ako celok nadobúdaná. Tento princíp platí aj pre koncentráciu, ktorá vzniká zlúčením, resp. splynutím, t.j. aj v prípadoch zlúčenia či splynutia môžu nastať situácie, kedy sú niektoré zo spoločností samostatné podnikateľské subjekty z pohľadu právneho, avšak niektoré z nich sú súčasťou rovnakej ekonomickej skupiny. Naplnenie obratových kritérií je tak vyjadrené vo vzťahu k časti ekonomickej skupiny, ktorá (alebo ktorej časť) sa zlučuje alebo splýva.

To, či podnikatelia patria do rovnakej ekonomickej skupiny úradu posudzuje na základe vzťahov kontroly, či už priamej alebo nepriamej podľa § 9 ods. 4.

Novým znením odseku 5 sa vykonáva jednak legislatívno-technická zmena a zároveň ide o zavedenie obdobného princípu, ako v prípade zmeny v odseku 4. Účelom je posudzovať ako jednu koncentráciu nielen transakcie, ku ktorým dôjde vo vymedzenom časovom období medzi tými istými podnikateľmi, ale zachytiť všetky transakcie, ku ktorým dôjde vo vymedzenom časovom období, ktoré samostatne nepodliehajú kontrole a sú realizované medzi podnikateľmi z rovnakých ekonomických skupín, t.j. de facto dochádza k ekonomickému spájaniu medzi rovnakými ekonomickými skupinami.

Zároveň sa upravuje, že náležitosti oznámenia koncentrácie budú všetky súčasťou všeobecne záväzného predpisu, ktorý vydá úrad. Už v súčasnosti sú podrobnosti náležitostí oznámenia obsahom vyhlášky. Navrhuje sa, aby boli všetky náležitosti oznámenia koncentrácie, upravené komplexne vo vyhláške úradu.

Ako je to ustanovené aj v platnom znení zákona, oznamovateľ koncentrácie môže požiadať o zúženie rozsahu predkladaných podkladov a súčasne, úrad môže oznamovateľa koncentrácie vyzvať na doplnenie údajov, ak zúžený rozsah podkladov je nepostačujúci na posúdenie koncentrácie.

Pri koncentrácii, ktorá podlieha kontrole úradu, podnikatelia nesmú vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z koncentrácie až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o nej (tzv. „suspenzia koncentrácie“). Zákon však umožňuje vo výnimočných situáciách, a ak sú na to vážne dôvody, udeliť výnimku z tohto zákazu. Návrhom zákona sa upravuje moment začiatku plynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti o výnimku zo zákazu vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z koncentrácie. Doposiaľ plynula lehota na vydanie rozhodnutia až od momentu úplného oznámenia koncentrácie. Návrh zákona upravuje začiatok jej plynutia na moment doručenia návrhu a zároveň dochádza k skráteniu tejto lehoty vzhľadom na charakter tohto

inštitútu na rozhodnutie o výnimke z 25 pracovných dní na 20 pracovných dní, ide o zmenu v prospech podnikateľov.

Inštitút výnimky však v žiadnom prípade nemožno vnímať ako de facto náhradu rozhodnutia vo veci samej, ale ako inštitút použiteľný vo výnimočných prípadoch a to na čiastkový, nevyhnutný, neodkladný úkon, právo alebo povinnosť, ak účastník konania zároveň uvedie vážne dôvody a v tejto súvislosti aspekt urgentnosti – neodkladnosti, zdôvodní potrebu udelenia výnimky, rozsah, v akom o výnimku žiada a zároveň predloží aj podklady potrebné pre rozhodnutie o výnimke. Taktiež z praxe Európskej komisie, ako aj iných národných súťažných orgánov vyplýva, že výnimka sa udeľuje na výkon určitého čiastkového a neodkladného úkonu v prípadoch, kedy nie je identifikovaná možnosť ohrozenia hospodárskej súťaže.

Vážnosť dôvodov úrad posudzuje vo vzťahu k úkonu, resp. úkonom, pre ktoré podnikateľ o výnimku žiada. Takýmto dôvodom je bezprostredne hroziaca neodvratiteľná škoda, ktorá by podnikateľovi vznikla, ak by daný úkon nevykonal už v čase pred rozhodnutím o koncentrácii, napríklad bezprostredne hroziaci finančný kolaps alebo nevyhnutnosť uzavretia sezónnych zmlúv s dodávateľmi/odberateľmi, ak typickým znakom daného odvetvia je sezónnosť alebo nemožnosť plnohodnotnej účasti v tendri o nadobudnutie podnikateľa.

K vypusteniu § 10 ods. 15 zákona sa pristupuje z dôvodu, že výnimka zo zákazu implementácie koncentrácie pre určité transakcie v súvislosti s obchodovaním s cennými papiermi je už obsiahnutá v § 10 ods. 13 zákona, a to pre všetky typy cenných papierov. Z tohto dôvodu sú výnimky v súvislosti s transakciami s cennými papiermi komplexne a dostatočne pokryté týmto ustanovením. Predmetné ustanovenie bolo nadbytočné, nakoľko zákaz implementácie koncentrácie a výnimky z neho sú riešené komplexne v ustanoveniach § 10 ods. 14 až 17 súčasného znenia (odseky 11 až 14 navrhovaného znenia). Predmetné ustanovenie nekorešponduje s úpravou zákazu implementácie koncentrácie tak, ako je riešená v nariadení 139/2004. Zákonná výnimka pre možnosti vykonania určitých právnych úkonov v prípade transakcií s cennými papiermi je vyčerpávajúco riešená v § 10 ods. 13 navrhovaného znenia. Podľa tohto ustanovenia platí, že môžu byť uskutočňované transakcie s cennými papiermi, ktorými sa nadobudne kontrola, t.j. v praxi to predovšetkým znamená, že kupujúci môže skupovať cenné papiere od viacerých predávajúcich bez obmedzenia a vykonávať úkony spojené s prevodom a registráciou cenných papierov a zaplatením kúpnej ceny bez rizika uloženia pokuty zo strany úradu za porušenie zákazu podľa § 10 ods. 14 zákona (aktuálne znenie zákona). Platia pritom dva predpoklady, t.j. bezodkladne potom, čo sa kupujúci dozvie, že získal kontrolu, je povinný koncentráciu oznámiť úradu, pričom cenné papiere môže skupovať bez obmedzenia a vykonávať úkony spojené s prevodom a registráciou cenných papierov a zaplatením kúpnej ceny aj po oznámení koncentrácie, a predmetné transakcie s cennými papiermi nesmú spočívať vo výkone hlasovacích práv spojených s cennými papiermi.

Súčasne sa v danom novelizačnom bode vykonáva viacero legislatívno-technických zmien súvisiacich so zmenami v ustanoveniach § 6 a 10.

K bodu 33

Ide o legislatívno-technickú zmenu v z nadväznosti na zmeny v § 11 ods. 3, podľa ktorého lehota na vydanie rozhodnutia o koncentrácii začína plynúť doručením i neúplného oznámenia koncentrácie a až následne sa v prípade neúplnosti oznámenia koncentrácie jej plynutie, za podmienok podľa odseku 3 preruší.

Zároveň sa vykonáva legislatívno-technická zmena vzhľadom na zmeny v § 10.

K bodom 34 a 35

Dochádza k zmene znenia, vypustením samostatného dôvodu pre druhú fázu posudzovania koncentrácie, a to identifikácie ovplyvnených trhov, nakoľko ide o dôvod, ktorý možno subsumovať pod všeobecnejšiu identifikáciu súťažných obáv.

Hlavnou zmenou v rámci plynutia lehôt pre rozhodnutie o koncentrácii je zmena v prospech podnikateľov oznamujúcich koncentráciu, ktorá sa dotýka momentu začatia plynutia lehoty.

Novelizáciou úrad vychádza v ústrety podnikateľom. V súčasnosti začne lehota pre rozhodnutie o koncentrácii plynúť až po doručení úplného oznámenia koncentrácie, teda ak oznámenie nebolo úplné až po tom, čo sú úradu doplnené chýbajúce informácie. Podľa návrhu začne plynúť lehota na rozhodnutie po doručení oznámenia koncentrácie. Ak úrad zistí, že oznámenie koncentrácie nebolo úplné, zašle podnikateľovi výzvu na doplnenie oznámenia, pričom dňom odoslania výzvy sa plynutie lehoty na rozhodnutie preruší. Lehota bude plynúť znova až po tom, čo účastník konania doručí úradu všetky chýbajúce informácie a podklady. Lehota nezačne znovu plynúť akýmkoľvek doplnením oznámenia, ale len takým, na základe ktorého sa oznámenie koncentrácie stane úplné. Túto skutočnosť úrad účastníkovi konania potvrdí. V prípade, že úrad stanoví účastníkovi konania lehotu na doplnenie oznámenia koncentrácie a účastník konania na takúto výzvu nebude v stanovenej lehote reagovať, resp. podanie nedoplní, úrad má možnosť takéto správne konanie zastaviť v zmysle § 32 ods. 1 písm. b).

V súlade s tým, úrad čo v najkratšom čase po doručení oznámenia koncentrácie posúdi úplnosť oznámenia. Tento nový koncept zabezpečí vyššiu právnu istotu pre účastníka konania, ktorý bude v krátkom čase po podaní oznámenia koncentrácie vedieť, či bolo oznámenie úplné, resp. v čom sú jeho nedostatky.

Zároveň je však nevyhnutné pripomenúť, že rýchlosť posúdenia koncentrácie aj pri tejto právnej úprave závisí predovšetkým na samotných účastníkoch konania o koncentrácii a kvalite a úplnosti nimi predkladaných informácií. Taktiež je vhodné, aby účastníci koncentrácie už v príprave samotnej transakcie ráтали aj so správnym konaním na úrade a využívali možnosť aj prednotifikačných kontaktov s úradom, ktoré úrad poskytuje.

K bodu 36

Návrh upravuje osobitný inštitút, ktorý existuje aj v súčasnosti – a to spustenie plynutia novej lehoty pre rozhodnutie o koncentrácii v súvislosti s predložením nepravdivých informácií.

Dochádza však k zmenám v porovnaní so súčasným stavom (úplnosť oznámenia upravuje súčasný § 11 ods. 3), kedy nové plynutie lehoty je naviazané na úplnosť oznámenia v časti týkajúcej sa ovplyvnených trhov. Vzhľadom na skutočnosť, že spustenie plynutia novej lehoty pre rozhodnutie o koncentrácii je významným prvkom pre účastníkov koncentrácie, malo by byť využívané naozaj v odôvodnených prípadoch, na čo úrad už v súčasnej praxi prihliada a takéto situácie sú skôr ojedinelé. Predkladanie nepravdivých informácií je však takou závažnou skutočnosťou a porušením zo strany účastníkov konania, ktoré použitie tohto ustanovenia odôvodňuje bez ohľadu na skutočnosť, či sa týka ovplyvnených trhov. Nepravdivými informáciami môžu byť aj zavádzajúce informácie predložené účastníkom konania, čo spôsobuje nemožnosť preskúmania povahy a dopadov koncentrácie na hospodársku súťaž. Za nepravdivé informácie sa nepovažujú chyby v písaní a prípadný omyl, ktoré nemajú vplyv na posudzovanie koncentrácie a na rozhodovanie.

K bodu 37

Ide o legislatívno-technickú zmenu v nadväznosti na zmeny v § 10.

K bodom 38 až 40

Po praktických skúsenostiach úradu sa navrhuje spresnenie procesu predkladania a posúdenia podmienok a povinností, ako aj plynutie lehoty pre rozhodnutie v súvislosti s predkladaním podmienok a povinností v rámci konania o koncentrácii.

Dôležitým novým prvkom v ustanovení odseku § 12 ods. 5, je možnosť úradu na odôvodnenú žiadosť účastníka konania v prípadoch hodných osobitného zreteľa prijať návrh podmienky a povinnosti súvisiacej s podmienkou predložený aj po uplynutí lehoty na predkladanie podmienky a povinnosti. Táto možnosť sa uplatní napríklad v prípade, keď úrad v priebehu testovania podmienok a povinností zistí, že predložené podmienky a povinnosti sú nedostatočné na odstránenie súťažných obáv, avšak účastník predloží návrh nových podmienok a povinností, ktoré by ich odstránenie umožnili. V každom prípade je možné tento inštitút umožniť len výnimočne a to za predpokladu, že zostávajúca lehota na vydanie rozhodnutia umožňuje riadne preskúmanie pozmeneného návrhu podmienky.

Lehota na vydanie rozhodnutia začne potom opätovne plynúť až odo dňa doručenia takto pozmeneného návrhu podmienky a povinnosti.

V novo navrhovanom § 12 ods. 7 sa taktiež upravujú spôsoby „testovania“ podmienky a povinnosti súvisiacej s podmienkou zverejnením týchto podmienok alebo priamym oslovením fyzických a právnických osôb. Testovanie sa bežne používa v praxi úradov na ochranu hospodárskej súťaže a Európskej komisie.

Zároveň sa zakotvuje (§ 12 ods. 8) aj výslovné ustanovenie o tom, že návrh podmienky a povinnosti, ktoré predkladá a navrhuje účastník konania, môže zahŕňať aj ustanovenie nezávislého správcu na náklady účastníka konania. Návrh upravuje spôsob ustanovenia správcu a jeho úlohy. Správca najmä vykonáva dohľad nad plnením podmienky a povinnosti, prípadne sám ich plnenie zabezpečuje/monitoruje. Ide o bežný postup zakotvený aj v legislatíve Európskej

únie v takejto podobe a v súlade bežnou praxou Európskej komisie, ako aj iných úradov pre ochranu hospodárskej súťaže.

K bodu 41

Ide najmä o legislatívno-technické zmeny a zosúladenie posudzovania ustanovených situácií s legislatívou Európskej únie v záujme bližšieho zosúladenia právnych úprav.

V § 13 ods. 1 sa mení ustanovenie, ktoré znamenalo automaticky zákaz koncentrácie pre prípad, že účastník konania neplní podmienku uloženú mu v rozhodnutí úradu tak, že v takom prípade úrad rozhodnutie z vlastného podnetu zruší, tá istá koncentrácia bude znovu posúdená s možnosťou vydania rozhodnutia podľa § 12.

Pokiaľ dôjde k situácii, že účastník konania neplní povinnosť spojenú s podmienkou, úrad môže taktiež pristúpiť k zrušeniu rozhodnutia [písmeno a)] rovnako tak v situácii, kedy bolo rozhodnutie založené na neúplných alebo nepravdivých informáciách, ktoré poskytol účastník konania [písmeno b)]. Návrh zákona zároveň rozlišuje, či účastník konania neplní podmienku uloženú v rozhodnutí, alebo povinnosť súvisiacu s podmienkou uloženou v rozhodnutí.

Zákon upravuje v § 13 ods. 3 možnosť zmeny rozhodnutia. Podstata tohto ustanovenia zostáva rovnaká, návrh zákona len spresňuje, že v takomto prípade sa neuplatňujú lehoty podľa § 11, ale všeobecné lehoty podľa § 30.

Dochádza k spresneniu ustanovenia § 13a, ktoré sa súčasne dopĺňa o situáciu [v navrhovanom písmene c)], kedy dochádza k výkonu práv a povinností vyplývajúcich z koncentrácie v rozpore s podmienkou uloženou v rozhodnutí prijatom podľa § 12 ods. 3. Obdobné podmienky intervencie v takýchto prípadoch umožňuje aj Nariadenie ES o fúziách Európskej komisii.

Ide o veľmi závažné porušenie, ktoré sa v konečnom dôsledku môže prejaviť v dopade na spotrebiteľa. Je preto dôvodné, aby úrad mal možnosť uložiť podnikateľovi povinnosť obnoviť úroveň súťaže, aká bola v čase pred vznikom koncentrácie, najmä povinnosť rozčleniť podnik alebo previesť práva. Úrad môže účastníkovi konania uložiť ďalšiu povinnosť s cieľom zabezpečiť splnenie takejto povinnosti. Je samozrejmé, že úrad využije takú právomoc tam, kde je to dôvodné, nie v každom prípade.

K bodu 42

Vzhľadom na zmenu systematického zaradenia povinnosti úradu zverejňovať informácie uvedené pôvodne v § 24, ktorý sa vypúšťa, povinnosť podávať správy sa systematicky zaraďuje do ustanovení o úrade.

K bodom 43 až 50

Hlavnou zmenou v rámci tretej časti „Úrad“ je úprava ustanovení týkajúcich sa podpredsedu úradu, ktorý podľa navrhovanej úpravy už nebude súčasťou rady úradu, ale súčasťou rozhodovania úradu v rámci prvostupňového konania, čo je vyjadrené v kompetencii podpisovať

rozhodnutia úradu vydané v prvom stupni. Rovnaký model sa osvedčil napríklad aj v Českej republike. Rozhodovací orgán, ktorým je úrad, sa však nemení. Z dôvodu tejto zmeny nie je možné zastupovanie predsedu úradu podpredsedom úradu, pokiaľ ide o rozhodovací proces. Zároveň sa však dopĺňa zastupovanie podpredsedom úradu aj pre prípad, že funkcia predsedu nie je obsadená, aby mohli byť dodržané lehoty v rámci rozhodovacieho procesu a plnenie iných úloh úradom.

Vzhľadom na odčlenenie podpredsedu úradu od rady úradu, ktorý plnil zároveň funkciu podpredsedu rady úradu (zastupoval predsedu úradu, ktorý je zároveň predsedom rady úradu), bolo potrebné ustanoviť nového zástupcu predsedu rady úradu. Návrh ponecháva rozhodnutie o podpredsedovi rady úradu na členov rady, ktorí si spomedzi seba zvolia podpredsedu. Na voľbu sa vzťahujú rovnaké pravidlá, ktoré platia pre spôsob rozhodovania, hlasovania. Ak by si členovia rady nezvolili podpredsedu nadpolovičnou väčšinou, stáva sa podpredsedom ten, ktorý získal vo voľbe najvyšší počet hlasov. Vzhľadom na odčlenenie podpredsedu úradu od rady úradu, klesol počet členov tohto rozhodovacieho orgánu, preto sa dopĺňa počet členov rady o jedného člena tak, aby mal rozhodovací orgán aj po tejto zmene nepárny počet členov.

Keďže aj v súčasnosti sú členovia rady za výkon funkcie odmeňovaní, navrhuje sa upraviť túto skutočnosť v zákone. Výšku odmeny a podrobnosti ustanoví vykonávací predpis úradu.

Zároveň sa upravuje požiadavka na vzdelanie členov rady vzhľadom na povahu prípadov, ktoré sú predmetom rozhodovania pred radou úradu. Súčasná právna úprava stanovuje požiadavku na právnické vzdelanie v prípade aspoň dvoch členov rady, návrh zákona upravuje požiadavku na ekonomické vzdelanie aspoň dvoch členov rady.

K bodu 51

Prichádza k spresneniu znenia ustanovení § 22.

V porovnaní s aktuálnym znením odseku 1 dochádza k spresneniu jeho znenia a k sprehl'adneniu existujúcich právomocí úradu. Zároveň boli v súvislosti s ďalšími zmenami v zákone do ustanovenia zaradené i niektoré nové právomoci úradu.

V prvom rade sa zmeny týkajú právomoci úradu vykonávať prešetrovanie na relevantnom trhu. Vykonávanie prešetrovania na relevantnom trhu v súčasnom znení zákona pokrýva tzv. všeobecné prešetrovanie, ktorého účelom je získanie informácií o stave hospodárskej súťaže na trhu a jeho výsledkom môže byť napr. vypracovanie sektorovej správy, ale tiež začatie správneho konania vo veci porušenia súťažných pravidiel.

V odseku 1 písmená a) až b) dochádza k spresneniu súčasnej formulácie v zákone tak, aby bolo odčlenené vykonávanie prešetrovania v jednotlivých odvetviach hospodárstva za účelom získania informácií o stave súťaže v danom odvetví od vykonávania prešetrovania za účelom zistenia, či je dôvod na začatie konania podľa zákona. Nedochoádza však ku kvalitatívnej zmene, pokiaľ ide o obsah danej právomoci úradu. Návrh zákona tiež v záujme presnosti špecifikuje v písmene c) právomoc úradu vykonávať vyšetrovacie úkony, ako aj úkony právnej pomoci, na

žiadosť orgánu hospodárskej súťaže iného štátu na základe osobitného predpisu alebo na základe medzinárodnej zmluvy.

Nové ustanovenie odseku 1 písmeno m) reflektuje znenie ustanovení § 12 ods. 8 a § 38f ods. 4 zákona, podľa ktorých návrh podmienky a povinnosti predkladaný účastníkom konania v konaniach o koncentracii alebo návrh záväzkov v konaniach o porušení antitrustových pravidiel môže zahŕňať aj povinnosť ustanoviť správcu, ktorý najmä vykonáva dohľad nad plnením podmienky a povinnosti alebo nad plnením záväzkov účastníkov konania, prípadne sám ich plnenie zabezpečuje.

Ďalšie zmeny v odseku 1 súvisia so zmenami v predchádzajúcich ustanoveniach zákona.

Dochádza tiež k úprave odseku 2 a to najmä v súvislosti s vyčlenením právnej úpravy inšpekcií do samostatného ustanovenia § 22a. Obsahovo sa právomoci úradu nemenia, len právomoci, ktoré sa týkali priamo vykonávania inšpekcií, boli presunuté do § 22a. Uvedené ustanovenie upravuje právomoc úradu vyžadovať od podnikateľa, jeho zamestnancov alebo iných fyzických a právnických osôb informácie a podklady, ktoré sú nevyhnutné pre činnosť úradu, vyžadovať ústne a písomné vysvetlenie, a pod. rovnako ako v súčasnej právnej úprave.

V odseku 3 sa do znenia zákona navrhuje premietnuť spoluprácu medzi úradom a Policajným zborom Slovenskej republiky, resp. orgánmi činnými v trestnom konaní pri odhaľovaní protisúťažných konaní, najmä kartelov. Spolupráca pri výmene dôkazov medzi súťažnými orgánmi a orgánmi činnými v trestnom konaní efektívne funguje tiež napríklad v Rakúsku a v Českej republike. Navrhovaný odsek 3 preto výslovne špecifikuje právomoc úradu použiť informácie získané podľa osobitných predpisov napríklad príslušným útvarom Policajného zboru Slovenskej republiky, v správnom konaní podľa tohto zákona, ktorá vyplýva na jednej strane zo zásady spolupráce útvarov Policajného zboru a orgánov činných v trestnom konaní s úradom a na druhej strane zo zásady vyplývajúcej zo zákona a Správneho poriadku vo vzťahu k použiteľnosti všetkých dôkazov získaných v súlade so zákonom.

Nariadenie 1/2003 už v súčasnosti umožňuje výmenu informácií medzi súťažnými orgánmi členských štátov Európskej únie a Európskou komisiou, avšak neupravuje výmenu informácií pri aplikovaní vnútroštátneho práva ochrany hospodárskej súťaže. Ustanovením nového odseku 4 sa stanovuje rámec pre medzinárodnú spoluprácu a výmenu informácií. Informácie vo veciach hospodárskej súťaže je možno vymieňať len na základe princípu reciprocity, a to buď za podmienok stanovených medzinárodnou zmluvou alebo so súhlasom osoby, ktorá informácie poskytla, alebo ktorej sa informácie týkajú. Medzinárodná zmluva stanoví okruh informácií, ktoré možno vymieňať s tým, že môže byť stanovené, že sa vymieňajú aj dôverné informácie a informácie, ktoré sú predmetom obchodného tajomstva. Takúto medzinárodnú zmluvu bude však možné uzatvoriť iba v prípade, ak druhá zmluvná strana poskytne dostatočné právne záruky, že informácie budú použité len na stanovený účel.

K bodu 52

Právna úprava inšpekcií, ktorá bola doteraz súčasťou § 22 je vyčlenená do samostatného paragrafu. Cieľom nového ustanovenia je vytvoriť komplexnú a prehľadnejšiu právnu úpravu

inšpekcií vykonávaných úradom. V porovnaní so súčasným znením zákona nedochádza k posilneniu právomocí úradu pri vykonávaní inšpekcií, dochádza však k určitým zmenám a k sprehľadneniu právnej úpravy.

Inšpekcie predstavujú významný nástroj, ktorý je zakotvený v slovenskej právnej úprave už od roku 2001. Slúži na odhaľovanie protisúťažných konaní, ktoré je v niektorých prípadoch mimoriadne náročné. Najmä odhaľovanie kartelov (pričom uplatnenie inšpekcií je možné i v prípadoch iných porušení), ktoré spôsobujú obrovské škody ekonomike a majú negatívny dopad na spotrebiteľov sa stáva čoraz náročnejším, nakoľko ich účastníci svoje konanie dôsledne utajujú. Existencia práva vykonávať inšpekcie je štandardná tak pre Európsku komisiu, ako aj pre súťažné orgány členských štátov Európskej únie. Podľa Správy o vyšetrovacích právomociach (*Investigative powers report*),⁹ ktorú zverejnila Európska komisia v roku 2012, majú právomoc vykonávať inšpekcie súťažné orgány všetkých členských štátov.

Inšpekcie môže úrad vykonať tak ako doteraz v priestoroch a dopravných prostriedkoch podnikateľa, ktoré súvisia s činnosťou a konaním podnikateľa a tiež v iných priestoroch alebo dopravných prostriedkoch podnikateľa, ako aj v súkromných priestoroch a dopravných prostriedkoch zamestnancov podnikateľa, a to tak súčasných ako aj bývalých, ak je dôvodné podozrenie, že sa v týchto priestoroch alebo dopravných prostriedkoch nachádzajú podklady alebo dokumenty, ktoré súvisia s činnosťou alebo konaním podnikateľa, na základe ktorých je možné preukázať obmedzenie súťaže.

Zamestnanci úradu vykonávajú inšpekciu v priestoroch a dopravných prostriedkoch podnikateľa, ktoré súvisia s činnosťou a konaním podnikateľa na základe poverenia. Toto poverenie v prvostupňovom konaní bude na rozdiel od súčasnej právnej úpravy vydávať podpredseda úradu, ktorý zároveň podľa novej právnej úpravy podpisuje rozhodnutia úradu vydané v prvom stupni. V prípade, že bude inšpekcia vykonávaná v konaní pred radou, poverenie vydá predseda rady. Návrh zákona špecifikuje, aké náležitosti má toto poverenie obsahovať.

Návrh zákona tiež dopĺňa, že podpísaním zápisnice sa považuje inšpekcia za skončenú; za skončenú sa inšpekcia považuje aj vtedy, keď ju niektorá zo zúčastnených osôb odmietla podpísať.

V odsekoch 5 až 7 sú špecifikované právomoci úradu v súvislosti s vykonávaním inšpekcie a tomu zodpovedajúce povinnosti podnikateľov. Tak ako doposiaľ, podnikatelia majú povinnosť počas vykonávania inšpekcie spolupracovať s úradom, pričom povinnosť spolupráce zahŕňa ďalšie konkrétne povinnosti, ktoré sú v návrhu vymedzené. Oproti súčasnému zneniu zákona v odseku 5 písm. d) podrobnejšie špecifikuje právomoc úradu zabezpečiť si prístup k informáciám, ktoré sa týkajú podnikateľa, uloženým v elektronickej podobe.

⁹ http://ec.europa.eu/competition/ecn/investigative_powers_report_en.pdf

Právna úprava vykonávania inšpekcií v iných priestoroch alebo dopravných prostriedkoch podnikateľa, ako aj súkromných priestoroch alebo súkromných dopravných prostriedkov zamestnancov podnikateľa sa oproti súčasnému zneniu výrazne nemení. Tento typ inšpekcií je naďalej možné vykonávať so súhlasom súdu vydaným na návrh úradu. Vypúšťa sa však potreba vydávania rozhodnutia o vykonaní tohto typu inšpekcie úradom, nakoľko išlo o duplicitu a zmätočnosť v právnej úprave možnosti podávania paralelne opravných prostriedkov tak správnych, ako aj súdnych. Dostatočné procesné záruky subjektu u ktorého je vykonávaná inšpekcia sú poskytnuté tým, že súd bude naďalej vydávať súhlas s vykonaním inšpekcie v týchto typoch priestorov.. Návrh zákona výslovne uvádza, že inšpekcie v súkromných priestoroch a súkromných dopravných prostriedkoch je možné vykonať aj u bývalých zamestnancov podnikateľa. Návrh zákona špecifikuje, že na výkon inšpekcií v tomto type priestorov sa použijú ustanovenia odsekov 4 až 7 a to s výnimkou zapečatenia priestorov a dopravných a prostriedkov. Zapečatiť podklady, nosiče a vybavenie je však možné i v tomto type priestorov.

Úprava odkazujúca na dodržiavanie pravidiel stanovených osobitným predpisom o ochrane utajovaných skutočností neznamena, že by skutočnosť, že sa u podnikateľa alebo inej osoby v ktorej priestoroch alebo dopravných prostriedkoch sa má vykonať inšpekcia, nachádzajú utajované skutočnosti bránila výkonu inšpekcie. Zamestnanci úradu sú pri manipulácii s utajovanými skutočnosťami povinný postupovať podľa osobitných predpisov o ochrane utajovaných skutočností.

K bodu 53

Návrh zákona výslovne uvádza, že na postup úradu pri vykonávaní inšpekcií sa nevzťahujú ustanovenia správneho poriadku s výnimkou primeraného použitia ustanovení o plynutí lehôt, doručovaní, zastupovaní, zápisnici a vylúčení zamestnancov alebo členov správneho orgánu podľa zákona a podľa správneho poriadku.

K bodu 54

Vzhľadom na zmeny v ďalších ustanoveniach sa právna úprava predmetného paragrafu presúva do ustanovenia § 40 zákona.

K bodu 55

Dopĺňa sa § 25 ods. 1 tak, aby bolo zrejmé, že správne konanie sa začína vždy z vlastného podnetu úradu, a to aj v prípadoch iných foriem nedovoleného obmedzovania súťaže.

K bodu 56

Spresňuje sa znenie § 25 ods. 2, tak, aby bolo zrejmé, že písomné oznámenie, na základe ktorého môže úrad začať konanie z vlastného podnetu, môže podať ktokoľvek, teda i právnická osoba podnikateľ.

K bodu 57

Úpravy v § 25 ods. 3 nadväzujú na zmeny v zákone v oblasti kontroly koncentrácií v § 9 a 10 a na formulačné zmeny týkajúce sa osobnej pôsobnosti zákona obsiahnuté v § 2.

K bodu 58

Nový odsek 4 v § 25 sa týka fakultatívnej možnosti úradu obmedziť v prípade určitého typu dohôd obmedzujúcich súťaž okruh účastníkov správneho konania.

Toto ustanovenie sa použije v prípade dohôd obmedzujúcich súťaž, ktoré vytvárajú systém predaja alebo distribúcie tovarov prostredníctvom zmlúv uzatváraných medzi podnikateľmi podnikajúcimi na inej úrovni výrobného alebo distribučného reťazca. V týchto prípadoch môže byť dôvodné obmedziť okruh účastníkov konania na podnikateľa, ktorý je vždy jednou zo strán zmlúv, ktorá navrhuje iným podnikateľom obsah alebo podmienky týchto zmlúv (t.j. na podnikateľa vytvárajúceho systém predaja alebo distribučný systém). Uvedené vychádza z faktu, že pri uzatváraní tohto typu zmlúv majú niektoré zo strán slabú vyjednávaciu pozíciu a preto nemajú dostatočný vplyv na tvorbu obsahu alebo podmienok zmlúv, ktoré sú navrhované iným podnikateľom.

To, či v danom prípade dôjde k obmedzeniu okruhu účastníkov konania bude na posúdení úradu, po zvážení okolností konkrétneho prípadu. V prípade takýchto dohôd preto úrad môže viesť správne konanie proti všetkým účastníkom dohôd obmedzujúcich súťaž alebo obmedziť okruh účastníkov v zmysle vyššie uvedeného.

K bodu 59

Vzhľadom na neaktuálnosť dochádza k vypusteniu pojmu „komerčný právnik“.

K bodu 60

Dochádza k vypusteniu odseku 7 z dôvodu nadbytočnosti, keďže dôsledky neodstránenia nedostatkov podania sú upravené v ustanovení § 32 ods. 1 písm. b).

K bodom 61 a 62

Mení sa doterajšia právna úprava spojenia vecí a vylúčenia vecí na samostatné konanie. Správne konania začína úrad z vlastného podnetu i na návrh účastníka konania, doterajšia právna úprava však reflektuje situácie, keď sa v návrhu na začatie konania uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia. Z tohto dôvodu úrad pristúpil k úprave tohto znenia tak, aby bolo zrejmé, že úrad môže vylúčiť na samostatné konanie i veci, o ktorých začal v spoločnom konaní konať sám, bez návrhu.

K bodu 63

Dochádza k formulačnej úprave doterajšieho znenia ustanovenia o tretích stranách. Tretími stranami môžu byť napr. spotrebitelia, dodávatelia odberatelia, prípadne konkurenti účastníka konania.

Rozsah informácií, ktoré úrad tretím stranám o prebiehajúcom správnom konaní poskytne však musí byť do istej miery limitovaný, aby nedošlo k ohrozeniu práv a právom chránených záujmov účastníkov konania, prípadne k zmareniu správneho konania. Preto úrad tretie strany informuje o predmete konania len v primeranom rozsahu. Vypúšťa sa požiadavka „písomného“ informovania o veci.

K bodu 64

Vzhľadom na zmeny v ďalších ustanoveniach zákona je obsah právnej úpravy v predmetnom ustanovení presunutý do ustanovenia § 40.

K bodom 65 až 67

Ustanovenie obsahuje osobitnú právnu úpravu o doručovaní písomností úradom. Zo súčasného znenia zákona boli vypustené ustanovenia obsahovo zhodné s ustanoveniami týkajúcimi sa doručovania, ktoré sú súčasťou správneho poriadku a v tomto smere nedochádza k obsahovej zmene. Zároveň návrh zákona v záujme zrýchlenia a zefektívnenia správneho konania stanovuje možnosť doručovania písomností úradu elektronickými prostriedkami v prípade, ak o to účastník konania alebo jeho zástupca požiada a súčasne oznámi adresu na zasielanie písomností elektronickými prostriedkami. Táto možnosť je obdobná stanoveniu možnosti doručovania elektronickými prostriedkami v občianskom súdnom konaní podľa Občianskeho súdneho poriadku (§ 45 ods. 4). Vzhľadom na prijatie predpisu o e-Governemente, ktorý obsahuje osobitné ustanovenia týkajúce sa elektronického doručovania, bude možnosť doručovania elektronickými prostriedkami podľa zákona pripadať do úvahy len v prípade, ak elektronické doručovanie podľa osobitného predpisu nebude možné. Doručovanie elektronickými prostriedkami podľa zákona je v niektorých prípadoch vylúčené. Ide o doručovanie oznámenia o začatí správneho konania, predvolania na ústne pojednávanie, výzvy pred vydaním rozhodnutia a doručovanie rozhodnutia úradu.

K bodom 68 a 69

Ustanovenie § 31 ods. 1 sa dopĺňa, aby bolo zrejmé, že dôvody uvedené v § 31 ods. 1, z ktorých je možné správne konanie prerušiť, sa uplatňujú popri dôvodoch prerušenia konania obsiahnutých v správnom poriadku.

Ďalšie zmeny v ustanovení nadväzujú na zmeny v ďalších častiach zákona.

K bodu 70

Legislatívno-technická zmena vzhľadom na zmenu § 38 a nové znenie § 38c.

K bodu 71

Legislatívno-technická zmena.

K bodu 72

Pre oblasť práva hospodárskej súťaže zánik subjektu bez právneho nástupcu nie je relevantná skutočnosť pre zastavenie konania. Zmena v odseku 1 písm. a) vychádza z praxe práva hospodárskej súťaže potvrdenej judikatúrou na európskej i národnej úrovni,¹⁰ v zmysle ktorej môže byť účastníkom správneho konania o porušení súťažných pravidiel okrem právneho nástupcu porušovateľa súťažných pravidiel i jeho ekonomický nástupca a to za presne stanovených podmienok (tzv. aplikácia tzv. *economic continuity test*). Test ekonomickej kontinuity sa využíva v prípadoch, ak nástupnícka spoločnosť, ktorá nadobudne materiálne a osobné zložky podnikania a pokračuje v ekonomických aktivitách zaniknutej spoločnosti, sa naďalej zúčastňuje hospodárskej súťaže na trhu a v prípade protiprávneho konania predchodcu benefituje aj z prípadného protisúťažného správania. V takýchto prípadoch je potrebné zabezpečiť, aby protiprávne konanie neostalo nepotrebané z dôvodu organizačných či štrukturálnych zmien na strane podnikateľov. Pri aplikácii testu ekonomickej kontinuity musia byť v zmysle vyššie uvedenej judikatúry splnené dve podmienky: prvá, že nová spoločnosť pokračuje v aktivitách subjektu, ktorý sa dopustil porušenia, t. j. existuje kontinuita ekonomických činností týchto dvoch spoločností a druhá, že pôvodný subjekt zanikol.

Toto reflektujú i dôvody zastavenia konania, keďže správne konanie môže pokračovať i v prípade, ak síce neexistuje právny nástupca, ale existuje ekonomický nástupca podnikateľa, ktorý porušil súťažné pravidlá. Z uvedeného dôvodu sa upravuje § 32 ods. 1 písm. a) a § 32 ods. 2 písm. a).

K bodu 73

Vzhľadom na to, že konania, v ktorých pokračovanie mohlo byť vo verejnom záujme, úrad začína výlučne z úradnej moci, a nie na návrh, pôvodné ustanovenie § 32 ods. 1 písm. b) je nadbytočné.

¹⁰ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. decembra 1975 v spojených veciach 40 až 48, 50, 54 až 56, 111, 113 a 114-73 Coöperatieve Vereniging "Suiker Unie" UA a iní proti Komisii Európskych spoločenstiev, Zb. [1975], s. 01663, Rozsudok Súdneho dvora (štvrtá komora) z 28. marca 1984 v spojených veciach 29/83 a 30/83 Compagnie royale asturienne des mines SA a Rheinzink GmbH proti Komisii Európskych spoločenstiev, Zb. [1984], s. 01679, Rozsudok Súdneho dvora (šiesta komora) z 8. júla 1999 vo veci C-49/92 P Komisia Európskych spoločenstiev proti Anic Partecipazioni SpA, Zb. [1999], s. I-04125, Rozsudok Súdneho dvora (piata komora) zo 7. januára 2004 v spojených veciach C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P Aalborg Portland A/S, Irish Cement Ltd, Ciments français SA, Italcementi - Fabbriche Riunite Cemento SpA, Buzzi Unicem SpA a Cementir - Cementerie del Tirreno SpA proti Komisii Európskych spoločenstiev, Zb. [2004], s. I-00123, tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. 1Sžhpu/1/2011, 31.1.2012

K bodu 74

Z dôvodu vypustenia § 24 ods. 7 sa do § 32 ods. 1 písm. b) dopĺňa podmienka poučenia o možnosti zastaviť správne konanie, pokiaľ navrhovateľ nedoplní v stanovenej lehote náležitosti podania.

K bodu 75

V súvislosti so zmenou v § 32 ods. 1 sa konanie obligatórne zastaví, ak účastník konania vezme svoj návrh späť.

K bodu 76

Ustanovenie § 32 ods. 2 písm. d) sa mení z dôvodu, že účastníkom konania nemusí byť iba podnikateľ, ale i iná fyzická alebo právnická osoba (napr. v sankčných konaniach za nesplnenie povinnosti predložiť informácie, v správnych konaniach, ktorých predmetom sú iné formy nedovoleného obmedzovania hospodárskej súťaže zo strany orgánov štátnej správy, subjektov územnej, alebo záujmovej samosprávy a pod.).

K bodu 77

Dopĺňa sa ustanovenie, aby bolo zrejmé, že na konanie o rozklade sa primerane aplikujú aj ustanovenia týkajúce sa právomocí úradu, žiadostí o informácie, inšpekcií a ustanovenia o ochrane, sprístupňovaní informácií a zachovaní tajomstva.

K bodu 78

Ustanovenie špecifikuje, že na konania o obnove konania a pri preskúmvaní rozhodnutia mimo odvolacieho konania sa primerane použijú aj ustanovenia o ochrane a sprístupňovaní informácií a zachovaní tajomstva.

K bodu 79

Oproti súčasnému zneniu dochádza k niektorým zmenám pri ukladaní pokút za porušenie súťažných pravidiel stanovených v zákone alebo v ZFEÚ. Obsah ustanovení o ukladaní sankcií sa však oproti súčasnému zneniu výrazne nemení.

Dochádza k formulačnej úprave faktorov, ktoré úrad posudzuje pri posudzovaní závažnosti porušovania súťažných pravidiel.

Vzhľadom na výkladové problémy, ktoré súčasné znenie prináša v aplikačnej praxi, navrhované znenie zákona spresňuje (čo je v súlade s doterajšou rozhodovacou praxou úradu), že pri posudzovaní závažnosti protisúťažného konania sa dopad na trh posudzuje len tam, kde je to účelné.

Posúdenie dopadu protisúťažného konania závisí aj od charakteru protisúťažnej praktiky. V niektorých prípadoch nie je potrebné dopad protisúťažného konania vôbec preukazovať. Dohody obmedzujúce súťaž, ktoré majú protisúťažný cieľ sú v zmysle európskej judikatúry zakázané bez ohľadu na ich účinky.¹¹

V prípadoch zneužívania dominantného postavenia sa čoraz viac kladie dôraz na ekonomický prístup a na preukazovanie protisúťažného konania prostredníctvom dopadu na trh. Na druhej strane, preukázanie existencie dopadu na trh neznamená povinnosť súťažného orgánu takýto dopad presne vypočítať, preto, aby mohol takéto konanie zakázať a uložiť sankciu. Takýto prístup je v súlade s rozhodovacou praxou Súdneho dvora Európskej únie. Napr. v rozhodnutí Súdu prvého stupňa (v súčasnosti Všeobecného súdu) T- 329/01 vo veci Archer Daniels Midland Co. v. Komisia,¹² súd napr. konštatoval, že nie je v každom prípade možné kvantifikovať dopady protisúťažného správania na trh.

Na účely posúdenia dopadu na trh preto nie je nevyhnutné kvantifikovať, resp. špecifikovať konkrétne skutočné dopady konkrétnej praktiky na trh, ale je postačujúce preukázať s rozumnou pravdepodobnosťou aký bol, resp. mohol byť dopad na trh v dôsledku protisúťažného správania. Z týchto dôvodov dochádza k úprave tohto znenia.

K bodu 80

Návrh zákona vyčleňuje do osobitného ustanovenia § 38a a 38b doterajšiu právnu úpravu v oblasti sankcií za porušenie osobitného typu povinností, t.j. za porušenie iných povinností, než je porušenie súťažných pravidiel stanovených v zákone alebo ZFEÚ, za ktoré sa ukladá pokuta podľa § 38 zákona. Pokuty za správne delikty spočívajúce v neposkytnutí podkladov a informácií, poskytnutie nepravdivých podkladov a informácií, či neumožnenie vykonania inšpekcie vychádzajú z doterajšej právnej úpravy. Zároveň dochádza k zaradeniu niektorých nových správnych deliktov do právnej úpravy, ktoré korešpondujú so špecifikovanými povinnosťami právnických a fyzických osôb uvedenými v iných častiach zákona. Sadzby pokút sú stanovené rôzne podľa typu porušenej povinnosti.

Do zákona boli vzhľadom na zmeny v ďalších ustanoveniach zákona zaradené sankcie za porušenie ustanovení § 22a ods. 7 písm. a) až d) zákona a tiež sankcie za porušenie pečate pripevnenej podľa § 22a ods. 7 písm. e) zákona. Pri stanovení hornej hranice pokuty za porušenie pečate úrad prihliadol na závažnosť takéhoto konania, vzhľadom na to, že takéto porušenie môže prakticky znamenať zmarenie celej inšpekcie a je teda rovnaká, ako v prípade neumožnenia vykonania inšpekcie.

¹¹ Tiež rozsudok Súdneho dvora (šiesta komora) z 8. júla 1999 v prípade C-49/92 P Komisia proti Anic Partecipazioni, Zb. [1999], s. I-4125.

¹² Rozsudok Všeobecného súdu zo dňa 27 septembra 2006 vo veci T- 329/01 Archer Daniels Midland Co. proti Komisii Európskych spoločenstiev. Zb [2006] s. II-03255.

Za porušenie povinností pri výkone inšpekcií je možné uložiť pokutu okrem podnikateľa, v priestoroch ktorého sa vykonáva/má vykonať inšpekcia i fyzickej osobe, ktorá nie je podnikateľom, v ktorej priestoroch sa inšpekcia vykonáva/má vykonať. Ide o prípady inšpekcie v súkromných priestoroch súčasného alebo bývalého zamestnanca podnikateľa, ak je podozrenie, že v týchto priestoroch sa nachádzajú podklady alebo dokumenty, ktoré súvisia s činnosťou alebo s konaním podnikateľa, na základe ktorých možno preukázať obmedzenie súťaže. V týchto prípadoch je dôvodné, aby za porušenie povinností pri výkone inšpekcie zodpovedala táto fyzická osoba, ktorá nie je podnikateľom, keďže ide o priestory, kde sa zdržiava.

Sankciu podľa § 38a je možné uložiť i v prípade, ak dôjde k upusteniu od protiprávneho konania, alebo k dodatočnému splneniu povinnosti.

Ustanovenie § 38c definuje predchádzajúce účtovné obdobie. Vzhľadom na to, že pojem „predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie“, ktorý je používaný doterajším znením zákona nie je zakotvený v iných právnych predpisoch a v praxi dochádzalo k určitým nejasnostiam pri jeho aplikácii, tento pojem je nahradený pojmom „predchádzajúce účtovné obdobie“, ktoré je definované ako účtovné obdobie, za ktoré bola zostavená posledná účtovná závierka, čo neumožňuje spory o výklad. Uvedené ustanovenie sa bude aplikovať obdobne, ako je to v prípade konaní o kontrole koncentrácií. Posudzuje sa účtovná závierka, k obdobiu resp. ku dňu vydania rozhodnutia (v prípade rozhodnutia, ktorým sa ukladá pokuta, na účely kontroly, či by uložená pokuta nepresahovala 10% z obratu podnikateľa).“

Ďalej ustanovenie § 38c stanovuje, že pokuty uložené podľa zákona (s výnimkou pokút za porušenie pečate a za nedostavenie sa na pojednávanie bez závažných dôvodov) je možné ukladať aj opakovane, tak, aby bolo dosiahnuté splnenie povinnosti uloženej rozhodnutím úradu.

Ustanovenie tiež definuje subjektívnu a objektívnu premlčaciu lehotu na uloženie pokuty za porušenie súťažných pravidiel. Vo väčšine členských štátov nie je stanovená premlčacia lehota na rozhodnutie. Pre zabezpečenie právnej istoty účastníka správneho konania a za účelom dodržania záruk spravodlivého procesu je však vhodné takúto lehotu ponechať, preto sa neupúšťa od jej ohraničenia. Objektívna premlčacia lehota v trvaní osem rokov a subjektívna premlčacia lehota v trvaní 4 roky, sa nemení.

Navrhované ustanovenie § 38d vyčleňuje do samostatného paragrafu úpravu tzv. programu zhovievavosti (leniency program). Program zhovievavosti je jedným z dôležitých nástrojov orgánov na ochranu hospodárskej súťaže, ktorý napomáha odhaľovaniu najťažších foriem porušenia pravidiel hospodárskej súťaže – kartelov, ktoré poškodzujú ekonomiku aj spotrebiteľa. Oproti súčasnému zneniu táto právna úprava reflektuje možnosť požiadať o rezerváciu poradia (tzv. marker). Účelom rezervácie poradia je uchovať podnikateľovi poradie na udelenie programu zhovievavosti aj napriek tomu, že v čase predloženia žiadosti nie je z dôvodov, ktoré je povinný objasniť, schopný predložiť všetky dôkazy (informácie a dokumenty), ktoré sú nevyhnutné pre uplatnenie leniency programu.

Možnosť požiadať o rezerváciu poradia už v súčasnosti existuje, je však upravená výhradne v usmerneniach úradu.¹³

V zákone boli tiež oproti súčasnému zneniu podrobnejšie špecifikované ďalšie podmienky účasti na programe zhovievavosti (pri žiadosti podľa § 38d ods. 1 zákona podmienka, aby žiadateľ neoboznámil s podaním žiadosti a jej obsahom iných účastníkov dohody, pri žiadosti podľa § 38d ods. 2 podmienka poskytnutia všetkých dostupných dôkazov, spolupráce s úradom a neoboznámia s podaním žiadosti a jej obsahom iných účastníkov dohody). Oproti súčasnému zneniu zákona sa vypúšťa podmienka pre neuloženie pokuty spočívajúca v tom, že žiadateľ o neuloženie pokuty nesmie byť iniciátorom dohody obmedzujúcej súťaž. Dochádza tak k zosúladeniu s ECN Model Leniency Programme.¹⁴

Ďalšou zmenou v záujme posilnenia právnej istoty žiadateľov o program zhovievavosti je, že podrobnosti o programe zhovievavosti, v súčasnosti upravené usmerneniami úradu, budú premietnuté do všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý nadobudne účinnosť spolu so zákonom.

Navrhované ustanovenie § 38e upravuje inštitút tzv. urovnania. Tento inštitút sa v súčasnosti aplikuje v medziach aktuálneho zákonného znenia (t. j. v rámci zohľadnenia poľahčujúcich okolností) a podrobnejšie je upravený usmerneniami úradu.¹⁵ Aplikácia tohto inštitútu vychádza z praxe Európskej komisie. Jeho hlavná výhoda spočíva v dosiahnutí rýchlej a účinnej nápravy na trhu a to v súlade so zásadou hospodárnosti správneho konania. Pre účastníka konania urovanie zároveň okrem zníženia pokuty prináša výhodu v podobe menších nákladov, ktoré by boli inak spojené so správnym a s prípadným súdnym konaním pri preskúmaní správneho rozhodnutia.

Uvedený inštitút je alternatívnou formou riešenia prípadov a aplikuje sa vo všetkých prípadoch porušenia zákona a ZFEÚ, s výnimkou deliktov, za ktoré sa ukladá pokuta podľa § 38a a 38b zákona.

Jeho aplikácia spočíva v tom, že ak účastník konania prizná účasť na porušení a prevezme zaň zodpovednosť, úrad mu zníži pokutu, ktorú by mu inak v zmysle zákona uložil.

Podrobnosti o aplikácii tohto inštitútu, vrátane percentuálneho zníženia pokuty stanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá úrad a ktorý nadobudne účinnosť súčasne so zákonom.

Ďalšou z alternatívnych foriem ukončenia správneho konania je návrh a prijatie tzv. záväzkov podľa § 38f. Na rozdiel od inštitútu urovnania, inštitút záväzkov má výslovné vyjadrenie v súčasnom znení zákona a obsahovo sa nemení. Uvedený inštitút je upravený i v čl. 9 Nariadenia 1/2003; vo svojej praxi ho aplikuje i Európska komisia.

¹³ Neuloženie alebo zníženie pokuty pri niektorých typoch dohôd obmedzujúcich súťaž podľa § 38 ods. 10 a 11 zákona (leniency program) http://www.antimon.gov.sk/data/files/17_leniency-program.pdf

¹⁴ http://ec.europa.eu/competition/ecn/mlp_revised_2012_en.pdf

¹⁵ Podmienky uplatnenia inštitútu urovnania http://www.antimon.gov.sk/data/files/42_podmienky-uplatnenia-institutu-urovnania.pdf

Aplikácia tohto inštitútu umožňuje podnikateľom ukončiť konanie pred úradom tým, že ponúknu úradu záväzky, pričom navrhnuté záväzky musia byť spôsobilé podľa rozhodnutia úradu odstrániť obavu z možného obmedzenia súťaže. Úrad v rozhodnutí pri aplikácii záväzkov nekonštatuje, že došlo k porušeniu zákona alebo osobitného predpisu. Rozhodnutím zaviazá podnikateľov na plnenie záväzkov, ktoré sami navrhli, to znamená, že obsahom výroku rozhodnutia je uloženie povinnosti plniť navrhnuté záväzky, ktoré sa týmto stanú pre podnikateľa záväznými. Rovnako ako v prípade podmienky a povinnosti v konaní o koncentrácii, úrad záväzky pred ich prípadným prijatím testuje a to priamy oslovením fyzických a právnických osôb, zverejnením, alebo iným spôsobom.

Aplikácia tohto inštitútu zabezpečí rýchlejšie a efektívnejšie ukončenie konania, ktoré zabezpečí promptné vyriešenie vzniknutého súťažného problému.

Úrad môže takéto rozhodnutie zmeniť v konaní začatom z vlastného podnetu, ak budú naplnené podmienky uvedené v odseku 3.

Za účelom monitorovania, resp. plnenia záväzkov môže samotný návrh záväzkov obsahovať i povinnosť ustanoviť nezávislého správcu na náklady účastníka konania a spôsob jeho ustanovenia. Správca úradu napomáha pri vykonávaní dohľadu nad plnením záväzkov a/alebo v mene a na účet účastníka konania zabezpečuje ich plnenie, pritom pri výkone svojej činnosti postupuje v úzkej súčinnosti s úradom. Jeho úloha je obdobná ako úloha správcu pri monitorovaní plnenia, resp. pri plnení podmienky a povinnosti určenej úradom v rozhodnutí o koncentrácii podľa § 12 zákona.

Navrhované znenie § 38g zavádza inštitút odmeny za predloženie dôkazov o dohode obmedzujúcej súťaž, ktorá je novým inštitútom, ktorý má napomôcť odhaľovaniu kartelov a k efektívnejšej aplikácii zákona a ZFEÚ. Kartely predstavujú oblasť dohôd obmedzujúcich súťaž, ktoré sú mimoriadne ťažko odhaliteľné. Dopady takýchto dohôd sú však značné, napr. odborné štúdie udávajú, že zisk z kartelov predstavuje ročne celosvetovo až 25 miliónov eur¹⁶ a spôsobuje zvýšenie cien o cca 30 až 50%.¹⁷ Účastníci dohôd obmedzujúcich súťaž používajú čoraz sofistikovanejšie metódy na utajenie svojich aktivít, a preto sú ťažšie odhaliteľné. Úrady na ochranu hospodárskej súťaže v Európskej únii a vo svete stále viac využívajú inštitúty, ktoré napomáhajú odhaľovaniu týchto dohôd, zvyšujú pravdepodobnosť ich odhalenia a tým pôsobia aj preventívne. Jedným z týchto inštitútov je aj inštitút tzv. oznamovateľa, ktorý už bol zavedený napríklad v Maďarsku alebo Veľkej Británii.¹⁸ Tento inštitút finančne motivuje osoby, ktoré disponujú dôkazmi o dohode obmedzujúcej súťaž k spolupráci s úradom a tak napomáha vymáhaniu práva hospodárskej súťaže a blahobytu spotrebiteľov.

Oznamovateľom môže byť iba fyzická osoba, ktorá nie je podnikateľom podľa zákona.

¹⁶ Connor a Helmers (2006) STATISTICS ON MODERN PRIVATE INTERNATIONAL CARTELS, 1990-2005.

¹⁷ Kwoka, J.E.: (1997): The Price Effect of Bidding Conspiracies: Evidence from Real Estate „Knockouts“, 42 Antitrust Bulletin, 503; OECD, DAF/COMP(2005)40, 30.09.2005, Draft Report on Hard core cartels

¹⁸ Úspešne funguje tiež napríklad v USA pre vymedzené typy deliktov

Oznamovateľ, ktorý ako prvý poskytne úradu dôkazy o karteli (tento inštitút sa neuplatní v prípade dohôd obmedzujúcich súťaž, ktorých účastníci podnikajú na inej úrovni výrobného alebo distribučného reťazca) a tieto budú podstatné pre rozhodnutie úradu, ktoré bude v prípade súdneho prieskumu potvrdené súdom a pokuta uložená rozhodnutím úradu bude zaplatená, vznikne nárok na odmenu vo výške 1% z uložených pokút v jednom rozhodnutí úradu, maximálne však 100 000 eur. V prípade, že súd pri preskúmaní rozhodnutia zmení výšku pokuty uloženú úradom, základom pre výpočet odmeny bude takto zmenená pokuta. Podmienkou pre udelenie odmeny však je, že rozhodnutie úradu nadobudne právoplatnosť a vykonateľnosť.

V prípade, že by aj po potvrdení rozhodnutia súdom pokuta úradu nebola zaplatená, vzniká oznamovateľovi nárok na odmenu vo výške 50% toho, čo by mu inak patrilo, maximálne však 10 000 eur. Takéto prípady sa v praxi úradu vyskytujú len ojedinele a je skôr nepravdepodobné, že by všetky spoločnosti- strany dohody zanikli a nebolo by možné pokutu vymôcť od žiadneho z účastníkov dohody.

Podanie oznamovateľa musí byť dostatočne kvalifikované, teda musí ísť o dokumenty preukazujúce porušenie zákona alebo ZFEÚ, prípadne musí ísť o informácie alebo dôkazy rozhodujúce pre vykonanie inšpekcie podľa § 22a zákona, ktorou sa majú získať rozhodujúce dôkazy preukazujúce takéto porušenie. Inštitút oznamovateľa si teda nemožno zamieňať s podaním podnetu podľa § 25 ods. 2 zákona. V podaní pritom musí oznamovateľ výslovne uviesť, že žiada o udelenie odmeny podľa § 38g zákona.

Postavenie oznamovateľa je nezávislé od postavenia žiadateľa o uplatnenie programu zhovievavosti v tom zmysle, že je možná súbežná aplikácia programu zhovievavosti a inštitútu oznamovateľa. Zároveň však platí, že oznamovateľ nesmie byť zamestnancom podnikateľa, ktorý je žiadateľom o neuloženie alebo zníženie pokuty podľa § 38c zákona, ktorý túto žiadosť podal skôr ako oznamovateľ predložil rozhodujúci dôkaz. Predpokladá sa tiež, že existencia inštitútu oznamovateľa vyvolá tlak na podávanie žiadostí o uplatnenie programu zhovievavosti, a tak umožní efektívnejšie odhaľovanie protiprávnych konaní, keďže dôkazy o protiprávnom konaní bude možné získať i od oznamovateľa, ktorý je motivovaný finančnou odmenou.

Oznamovateľova identita bude úradom chránená v prípade, ak o to oznamovateľ požiada.

V záujme zabezpečenia ochrany oznamovateľa zákon výslovne uvádza, že oznámenie podľa § 38g zákona nemôže byť súčasným porušením prípadných povinností mlčanlivosti oznamovateľa podľa osobitných predpisov alebo uzavretých dohôd, napríklad pracovnoprávnych alebo iných zmluvných typov. Vzhľadom na skutočnosť, že existuje verejný záujem na odhaľovaní takýchto porušení, nakoľko, ako je vyššie uvedené, poškodzujú ekonomiku aj spotrebiteľa, tento prevažuje nad súkromným záujmom prípadného podnikateľa utajiť takéto konanie a teda oznamovanie tejto protiprávnej činnosti nemôže byť súčasne považované za protiprávne.

K bodu 81

V súlade s doterajšou praxou a judikatúrou slovenských súdov sa spresňuje, že porušenia sa nedopúšťajú orgány územných samosprávnych celkov a záujmovej samosprávy, ale samotné obce a vyššie územné celky a záujmová samospráva.

K bodu 82

Nahliadanie do spisu ako súčasť práva na obhajobu je významným procesným právom, a preto úrad pristúpil k jeho detailnejšej a osobitnej právnej úprave. Každý účastník konania je oprávnený osobne alebo prostredníctvom svojho zástupcu nazerat' do spisu súvisiaceho s jeho prejednávanou vecou. Úrad je povinný umožniť mu prístup ku všetkým podkladom v spise s výnimkou tých, ktoré podliehajú špeciálnemu režimu ochrany podľa zákona alebo podľa osobitných predpisov. Účastníci konania a ich zástupcovia majú teda právo nazerat' do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov, prípadne dostať informácie zo spisov iným spôsobom. Z nazerania do spisu je vylúčená zápisnica o hlasovaní, ktorá je tajná. Úrad poskytuje kópie spisov za úhradu materiálnych nákladov spojených so zhotovením kópií, zadovážením technických nosičov a s ich odoslaním podľa osobitného predpisu.

Zavedenie programu zhovievavosti (leniency program) do zákona malo za účel napomôcť úspešnejšiemu odhaľovaniu dohôd obmedzujúcich súťaž (kartelov), ktoré patria medzi najškodlivejšie protisúťažné praktiky. Podnikatelia, ktorí sa rozhodnú informovať úrad o účasti na dohode obmedzujúcej súťaž s cieľom získať úplnú alebo čiastočnú imunitu od pokuty však požadujú isté záruky, najmä v súvislosti s ochranou predložených informácií a podkladov. Keďže na druhej strane informácie a podklady predložené tzv. leniency žiadateľmi predstavujú spravidla rozhodujúce informácie a podklady pre preukázanie porušenia a sú preto dôležité pre obhajobu v konaní, nemôže byť k nim prístup odopretý úplne. V rámci leniency programu sú predkladané jednak dokumenty, ktoré usvedčujú samotného účastníka programu z porušenia a jednak dôkazy o samotnom fungovaní dohody a protisúťažnom konaní. V záujme zabezpečenia fungovania programu zhovievavosti, ako aj práva na spravodlivý proces zákon zavádza úpravu, ktorá zabezpečí jednak plynulé fungovanie programu zhovievavosti a jednak právo na obhajobu. Z nazerania do spisu sú až do odoslania výzvy pred vydaním rozhodnutia vylúčené tie jeho časti, ktoré obsahujú žiadosť o neuloženie pokuty alebo o jej zníženie podľa § 38d, ako aj ďalšie podklady a informácie, ktoré boli v súvislosti s takouto žiadosťou úradu predložené, ktoré sa v tomto štádiu konania uchovávajú mimo spis. Až v štádiu, keď už úrad má predbežný záver o porušení zákona, sprístupní takéto podklady. Takýto postup je potrebný vzhľadom na to, aby nedošlo k zmareniu celého správneho konania, čo by mohlo hroziť napríklad v prípade, ak by mal účastník konania od jeho začatia neobmedzený prístup k leniency žiadosti a podkladom, teda dôkazom, ktoré boli leniency žiadateľom predložené.

Vzhľadom na to, že podklady sú sprístupňované až v štádiu po odoslaní výzvy pred vydaním rozhodnutia účastník konania, resp. jeho zástupca, musí mať primeraný čas na oboznámenie sa s nimi a podanie svojho vyjadrenia. Osoby nahliadajúce do spisu môžu do takýchto podkladov nazerat', robiť si z nich výpisy a odpisy, nemôžu si však vyhotovovať kópie. Nemožnosť vyhotovovania kópií sa nevzťahuje na dôkazy (listiny, e-maily a pod.) predložené v súvislosti so žiadosťou o imunitu. V prípade podania žiadosti o imunitu žiadateľ podáva vyjadrenie písomne alebo ústne do zápisnice, v ktorom okrem iného priznáva svoju účasť na dohode obmedzujúcej súťaž. Opätovne, v záujme zabezpečenia fungovania programu zhovievavosti, úrad neumožní vyhotovenie kópie z takéhoto podkladu, keďže tento by mohol byť následne využitý v súkromno-právnych sporoch o náhradu škody. I keď efektívne vymáhanie náhrady škôd vzniknutých v dôsledku protisúťažných konaní významne dopĺňa boj proti kartelom prostredníctvom verejného práva o ochrane hospodárskej súťaže je potrebné nájsť správnu

rovnováhu medzi nimi, aby obe efektívne fungovali k čomu má prispieť aj táto nová právna úprava.

I keď jednou z podmienok ochrany obchodného tajomstva podľa § 17 Obchodného zákonníka je to, že podnikateľ dané informácie utajuje a teda sa očakáva, že iniciatívne bude označovať informácie a podklady, ktoré žiada utajovať v konaní pred úradom ako obchodné tajomstvo, pričom analogicky možno pristupovať takto aj k dôverným informáciám, úrad vždy upozorní podnikateľa na možnosť označiť si takéto podklady a informácie. Úrad takéto informácie a podklady chráni. Nakladá s nimi v rámci spisu v špeciálnom režime a uchováva v ich priestoroch na to určených.

V právnej úprave doposiaľ absentovala definícia dôvernej informácie napriek tomu, že zákon tento pojem používal. Dôvernou informáciou sa na účely zákona považuje informácia, ktorá nie je obchodným tajomstvom, je dostupná iba obmedzenému okruhu osôb a v prípade jej sprístupnenia by mohlo dôjsť k vážnej ujme na právom chránených záujmoch osoby, ktorá ju poskytla alebo inej osoby. Charakter dôvernej informácie môžu mať i informácie predložené žiadateľom o uplatnenie programu zhovievavosti v prípade, že poskytnutie takýchto informácií by mohlo ohroziť využívanie postupu podľa § 38d zákona a v prípade, že žiadateľ o uplatnenie programu zhovievavosti tieto informácie označí ako dôverné a prejaví tak záujem o ich ochranu. Ochrana tohto typu informácií je namieste, nakoľko jednou z podmienok pre uplatnenie programu zhovievavosti je priznanie účastníka dohody obmedzujúcej súťaž a uvedenie informácií potrebných na preukázanie takéhoto porušenia. Ako je vyššie uvedené, poskytnutie takýchto informácií iným osobám by mohlo viesť k ich využitiu v súkromnoprávných sporoch o náhradu škody pre porušenie súťažných pravidiel. Je preto potrebné zabezpečiť rovnováhu, t.j. efektívne uplatňovanie programu zhovievavosti a teda efektívne odhaľovanie porušení súťažných pravidiel bez narušenia možnosti vymáhania náhrady škody. Cieľom ochrany informácií súvisiacich s uplatnením programu zhovievavosti je zabezpečiť dostatočnú motiváciu účastníkov dohôd obmedzujúcich súťaž, ktorých od priznania sa k účasti na dohode obmedzujúcej súťaž môže odrádzať práve možnosť využitia tohto priznania a predložených informácií v súkromnoprávných sporoch.

Charakter dôvernosti bude potrebné vyhodnotiť vždy v kontexte konkrétneho prípadu. Môžu ňou byť napríklad identifikačné údaje subjektu, ktorý predložil určité informácie úradu, ak by mu v dôsledku toho mohli hroziť odvetné opatrenia zo strany jeho obchodného partnera, ktorého sa tieto informácie týkajú.

Zrovnoprávňuje sa režim ochrany obchodného tajomstva a dôvernej informácie v porovnaní s doterajším znením § 28, v zmysle ktorého dôvernosť informácií mala iný stupeň ochrany ako obchodné tajomstvo, keďže nebola prekážkou ich zverejnenia, ak dôverné informácie boli nevyhnutné pre rozhodnutie, a ak účastník konania neposkytol iné znenie informácií a podkladov, ktoré neobsahovali obchodné tajomstvo alebo nemali dôverný charakter.

Úrad môže od fyzickej osoby a právnickej osoby, ktorá požaduje utajovať určité informácie a podklady žiadať, aby písomne odôvodnila ich označenie ako obchodné tajomstvo alebo ako dôvernú informáciu, a aby poskytla iné znenie informácií alebo podkladov, vrátane popisu

chránených informácií a podkladov, ktoré neobsahuje obchodné tajomstvo alebo dôvernú informáciu.

Zo znenia zákona vyplýva, že úrad zváži, kedy je potrebné takéto písomné zdôvodnenie utajovania od predkladateľa požadovať. Pôjde najmä o prípady, kedy nejde o zrejmé prípady obchodného tajomstva, resp. dôvernej informácie, t.j. také, ktoré aj úrad považuje v obchodných kruhoch za bežne utajované. Písomné odôvodnenie pre utajovanie úrad žiada predovšetkým v správnom konaní a spravidla nie v rámci prešetrovania, keďže v tomto štádiu nie je daná možnosť nazerania do spisu. V prípade, že fyzická alebo právnická osoba predložili obchodné tajomstvo alebo dôvernú informáciu, úrad ich môže požiadať, aby predložili ich nedôvernú verziu, z ktorej bude odstránené obchodné tajomstvo a dôverná informácia.

V prípade oznámenia koncentrácie bude účastník konania povinný označiť informáciu alebo podkladov ako obchodné tajomstvo alebo ako dôvernú informáciu písomne odôvodniť a poskytnúť iné znenie informácií alebo podkladov, vrátane popisu chránených informácií a podkladov, ktoré neobsahuje obchodné tajomstvo alebo dôvernú informáciu, automaticky a bez výzvy úradu.

Za účelom zabezpečenia práva na obhajobu účastníkov konania, ako aj v záujme zabezpečenia podkladov pre vyhotovenie rozhodnutia môže úrad žiadať aj popis, resp. sumár chránených informácií a podkladov v podobe, ktorá už neobsahuje obchodné tajomstvo alebo dôvernú informáciu. Takýto popis by mal mať dostatočnú výpovednú hodnotu na to, aby v prípade konania, v ktorom je viacero účastníkov im mohol byť takýto podklad predložený a ich právo na obhajobu nebolo porušené. Zároveň bude takýto popis, či sumár podkladom na to, aby sám účastník konania, v záujme akceptovania princípu rovnosti zbraní, mohol posúdiť, či je daný podklad postačujúci pre zabezpečenie jeho práva na obhajobu alebo bude úrad žiadať o inú verziu takej informácie alebo podkladu. Dôležité je tiež, aby mohol byť daný popis, resp. sumár, podkladom pre vyhotovenie rozhodnutia (čím by sa vylúčilo použitie obchodného tajomstva alebo dôvernej informácie priamo v rozhodnutí, čo je žiaduce najmä v konaniach s väčším počtom účastníkov). Takýto popis potom umožní vyhotoviť aj verejnú verziu rozhodnutia, ktorá je dostatočne zrozumiteľná.

Nie je vylúčené, že úrad nebude akceptovať zdôvodnenie na utajovanie určitej informácie alebo podkladu, pokiaľ podľa jeho názoru nebude spĺňať podmienky utajovania. V takomto prípade je úrad o tom povinný informovať žiadateľa. V prípade zjavne neoprávnených žiadostí po písomnom oznámení žiadateľovi bude úrad s danými informáciami a podkladmi nakladať v štandardnom režime bez utajovania. V prípade sporných žiadostí bude so žiadateľom naďalej komunikovať a požadovať lepšie zdôvodnenie žiadosti o utajovanie.

Je tiež potrebné rozlišovať medzi sprístupnením informácií a podkladov, ktoré predkladateľ žiada utajovať, iba ostatným účastníkom konania, resp. ich zástupcom na účely ich práva na obhajobu a medzi zverejňovaním takýchto informácií a podkladov vo verejnej verzii rozhodnutia. Informácie a podklady, ktoré spĺňajú podmienky na utajenie, avšak je nevyhnutné ich sprístupniť v určitej podobe účastníkom konania výlučne za účelom práva na obhajobu nebudú zverejnené.

Sprístupnenie informácií a podkladov, ktoré splnia podmienky ochrany obchodného tajomstva alebo dôvernej informácie úrad umožní skutočne len v prípadoch hodných osobitného zreteľa. Sprístupnenie je v takom prípade umožnené účastníkovi konania a jeho zástupcovi, resp. iba zástupcovi výlučne formou nazretia, t.j. bez možnosti vyhotovenia si kópií, odpisov, či výpisov za podmienky, ak tieto predstavujú dôkaz o porušení zákona, sú nevyhnutné na účely práva na obhajobu v konaní, v ktorom bol prístup získaný a súčasne nie sú na tento účel postačujúce informácie a podklady predložené v nedôvernej verzii s popisom, resp. sumárom odstránených, dôverných častí. Na účely konania o koncentráciách sa uplatní toto ustanovenie primerane.

Úrad umožní nazrieť do informácií a podkladov, ktoré sú obchodným tajomstvom alebo dôvernou informáciou priamo účastníkovi konania len v tom prípade, ak k tomuto postupu dá písomný súhlas osoba, ktorá tieto informácie poskytla. Ak táto osoba súhlas neposkytne, úrad sprístupní tieto informácie k nazretiu výlučne len zástupcovi účastníka konania. Môže ísť o právneho zástupcu alebo aj iného zástupcu v prípadoch, keď ide napríklad o posúdenie ekonomických dát a účastník konania si určí na tento účel osobu oprávnenú za neho konať. Zástupcom účastníka konania nemôže byť zamestnanec podnikateľa, ktorý je účastníkom konania. Uvedené ustanovenie rieši konflikt dvoch záujmov a to záujmu na ochrane majetkového práva- obchodného tajomstva, resp. na ochrane dôvernej informácie a záujmu na spravodlivom priebehu správneho konania so zabezpečenými základnými procesnými zárukami vrátane práva na obhajobu. Poskytnutie utajovaných informácií sa uskutoční vo výnimočných prípadoch, v nevyhnutnom rozsahu a spôsobom, ktorý zabezpečí čo najmenšie ohrozenie chránených údajov. Za týmto účelom návrh zákona predvída osobitný režim sprístupnenia.

Úrad účastníka konania alebo jeho zástupcu vopred poučí o povinnosti zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré tvoria predmet obchodného tajomstva alebo majú dôverný charakter, o ktorých sa dozvedel. O tom úrad urobí zápisnicu, ktorú účastník konania alebo jeho zástupca podpíše. V prípade, že by účastník konania alebo jeho zástupca nesúhlasili s vyhotovením zápisnice a s jej podpisom, informácie a podklady im nebudú sprístupnené. Povinnosť zástupcu zachovávať mlčanlivosť sa vzťahuje tak voči účastníkovi konania, ktorého zastupuje, ako aj voči iným osobám. Takáto úprava je nevyhnutná práve za účelom zachovania primeraného práva na ochranu obchodného tajomstva a dôverných informácií a zároveň pre zabezpečenie práva na obhajobu. Zástupca účastníka konania bude oprávnený nahliadnuť do utajovaných informácií za účelom vyvodenia ďalšieho postupu v konaní bez toho, že by o konkrétnych skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel informoval osobu, ktorú zastupuje. Je možné predpokladať, že aj bez takéhoto informovania môže právny zástupca alebo iný zástupca pripraviť obhajobu pre účastníka konania bez priamych odkazov na utajované dáta a ďalšie skutočnosti. Obdobný postup vo svojej praxi využíva aj Európska komisia.

Úrad je povinný zverejniť právoplatné rozhodnutie úradu, oznámenie o koncentracii a ak to povaha veci nevyklučuje, začatie konania vo všetkých ostatných veciach vyplývajúcich z ustanovení tohto zákona. Typickým prípadom nezverejňovania je prešetrovanie dohôd obmedzujúcich súťaž, keď úrad zamýšľa vykonať inšpekciu, aby nedošlo k zmareniu jej účelu. Na účely zverejnenia sa z rozhodnutia vylúčia údaje, ktoré tvoria predmet obchodného tajomstva a dôverné informácie.

Úrad pri zverejňovaní oznámenia koncentrácie vždy zverejní účastníkov koncentrácie, povahu koncentrácie podľa § 9 ods. 1 a odvetvie hospodárstva, v ktorom koncentrácia vznikla.

Povinnosť zverejnenia podľa odseku 11 je splnená uverejnením v Obchodnom vestníku a na webovom sídle úradu.

V § 41 sa špecifikuje povinnosť zamestnancov úradu a členov rady úradu zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa v súvislosti s výkonom svojej činnosti dozvedeli pri plnení úloh úradu podľa § 22 zákona. Oproti súčasnému zneniu sa povinnosť mlčanlivosti vzťahuje na širší okruh skutočností, keďže podľa navrhovaného znenia zahŕňa všetky skutočnosti, o ktorých sa zamestnanci úradu dozvedeli pri plnení právomocí úradu. Ustanovenie § 22 zahŕňa všetky právomoci úradu, na základe ktorých úrad vykonáva ďalšie úlohy podľa ďalších ustanovení zákona, teda napríklad aj vykonávanie inšpekcií a prešetrovania. Táto právna úprava korešponduje tiež s ďalšími (v súčasnosti platnými) ustanoveniami zákona (ide najmä o § 1 zákona o ochrane hospodárskej súťaže, ktorý špecifikuje účel právnej úpravy), ktoré v spojení so znením zákona o slobode informácií (§ 11 ods. 1 písm. h)) vylučujú to, aby boli informácie súvisiace s výkonom dohľadu nad dodržiavaním zákona o ochrane hospodárskej súťaže sprístupnené podľa zákona o slobode informácií.

K bodu 83

Doterajšia právna úprava upravovala súkromnoprávne spory z nedovoleného obmedzovania súťaže tak, že deklarovala, že spotrebiteľia, ktorých práva boli nedovoleným obmedzovaním súťaže porušené sa môžu proti porušiteľovi domáhať, aby sa zdržal protiprávneho konania a odstránil protiprávny stav, pričom toto právo môže uplatniť aj právnická osoba oprávnená obhajovať záujmy spotrebiteľov. Toto ustanovenie však oblasť súkromnoprávných nárokov, ktoré vzniknú ako dôsledok nedovoleného obmedzovania súťaže upravuje len čiastočne a navyše deklaratórne, keďže práva uvedené v tomto ustanovení vyplývajú z iných právnych predpisov (napr. Občiansky zákonník, Obchodný zákonník).

Úrad z uvedeného dôvodu pristúpil k vytvoreniu nového ustanovenia, pokrývajúceho špecifickú otázku spojenú so súkromnoprávnym vymáhaním súťažného práva, a to súkromnoprávnu zodpovednosť účastníka dohody obmedzujúcej súťaž, ktorý splnil podmienky pre uplatnenie programu zhovievavosti podľa § 38d ods. 1 zákona (t.j. ide o účastníka dohody, ktorému bola udelená úplná imunita od uloženia pokuty).

V prípade, ak v dôsledku dohody obmedzujúcej súťaž dôjde k vzniku škody, účastník tejto dohody, ktorý splnil podmienky programu zhovievavosti, nebude povinný uhradiť škodu, ktorá takýmto konaním vznikla, ak táto škoda môže byť uhradená ostatnými účastníkmi tej istej dohody obmedzujúcej súťaž. Takýto účastník konania zároveň bude vylúčený z povinnosti vysporiadať sa s ostatnými účastníkmi dohody, ktorí takto vzniknutú škodu uhradili. Ak škodu nebude možné uhradiť ostatnými účastníkmi tej istej dohody obmedzujúcej súťaž, účastník dohody obmedzujúcej súťaž, ktorý splnil podmienky pre uplatnenie programu zhovievavosti a bol oslobodený od pokuty, je zodpovedný len do výšky škody, ktorú spôsobil svojim vlastným priamym alebo nepriamym odberateľom.

Účelom takejto právnej úpravy je ešte viac zefektívniť, zatriktívniť aplikáciu programu zhovievavosti a čiastočne obmedziť zodpovednosť niektorých žiadateľov o uplatnenie programu zhovievavosti v súkromnoprávnej rovine. Od podania takejto žiadosti môže účastníkov dohôd obmedzujúcich súťaž totiž odrádzať i hrozba prípadných súkromnoprávných žalôb súvisiacich s ich protisúťažným konaním.

Na druhej strane v zmysle Bielej knihy o žalobách o náhradu škody pre porušenie antitrustových pravidiel¹⁹ a podľa európskej judikatúry²⁰ základným princípom, z ktorého je potrebné pri rozhodovaní o súkromnoprávných nárokoch osôb poškodených protisúťažným konaním vychádzať je princíp, na základe ktorého každému občanovi alebo podniku, ktorý utrpel škodu v dôsledku porušenia antitrustových pravidiel musí byť právo náhradu škody zachované a musí byť možné ju vymáhať. Tento princíp zostáva týmto návrhom zachovaný.

K bodu 84

Legislatívno-technická zmena vzhľadom na zaradenie splnomocňovacích ustanovení k jednotlivým ustanoveniam, ktoré sa budú vykonávať (§ 4, 10, 38d a 38e).

K bodu 85

Ustanovenie upravuje prechodné ustanovenia k novej právne úprave účinnnej od 1. júla 2014. Keďže navrhovaná úprava zavádza zmeny v súvislosti s plynutím lehôt ako aj zmenu procesných inštitútov pri posudzovaní koncentrácií navrhuje sa dokončenie konaní o koncentráciách podľa doterajších predpisov.

K bodu 86

Zrušujú sa vyhlášky vydané na základe doterajšieho znenia zákona.

K článku II

Vzhľadom na zmenu v § 22a spočívajúcu v tom, že na vykonanie inšpekcií v iných priestoroch alebo dopravných prostriedkoch podnikateľa, ako aj súkromných priestoroch alebo súkromných dopravných prostriedkov zamestnancov podnikateľa nebude úrad vydávať rozhodnutie,, navrhuje sa aj zmena súvisiacich ustanovení v Občianskom súdnom poriadku.

¹⁹ {SEK(2008) 404SEK (2008) 405SEK (2008) 406}

²⁰ Rozsudok Súdneho dvora z 20. Septembra 2001 v prípade C-453/99 Courage Ltd proti Bernard Crehan a Bernard Crehan proti Courage Ltd a iní,Zb. [2001] s. I-6297, rozsudok Súdneho dvora (tretia komora) z 13. júla 2006, v spojených veciach C-295-298/04 Vincenzo Manfredi proti Lloyd Adriatico Assicurazioni SpA (C-295/04), Antonio Cannito proti Fondiaria Sai SpA (C-296/04) a Nicolò Tricarico (C-297/04) a Pasqualina Murgolo (C-298/04) proti Assitalia SpA, Zb. [2006], s.I-6619.

K článku III

Vzhľadom na to, že zákon bol niekoľkokrát novelizovaný, predseda Národnej rady Slovenskej republiky sa splnomocňuje na vyhlásenie úplného znenia.

K článku IV

Účinnosť zákona sa navrhuje od 1. júla 2014.

Bratislava 26. februára 2014

Robert Fico, v. r.
predseda vlády
Slovenskej republiky

Tibor Menyhart, v. r.
predseda Protimonopolného úradu
Slovenskej republiky